

ERIDAN

Broj 17 • Siječanj 2016

SADRŽAJ

Kratke priče

Deborah Walker: Ujna Merkel	1
Boris Mišić: Kuća Bola	4
Srebrenka Peregrin: Gospodin Led	10
L.S. Johnson: Gubiš se, baš ovako	15
Frank Roger: Pustolovni duh	20
Nenad Pavlović: Neko kuća na vrata	24
Tomislav Tomašević: Prirodna selekcija	32
Vladivoj Lisica: Proklet	37
Ivana Delač: Izgnani (ulomak iz romana)	
	44

Članci

Irena Hartmann: Jessica Jones: hard-drinking, short-fused mess of a woman	7
Goran Gluščić: Fallout 4 iz perspektive fana originala	17

Predstavljanja

Liburnicon i Kulturni front	27
Konvencija Marsonikon i SF klub Orion	40

Zabava

Star Wars osmosmjerka	51
---------------------------------	----

WWW.3ZMAJ.HR

Pozdrav, novi glavni urednik ovdje.

Ne brinite, prethodnoj se urednici nije ništa loše dogodilo već je odlučila da je vrijeme za nove pustolovine te je kormilo predala meni. Ne brinite, u dobrim ste rukama.

Nego, na zanimljivije stvari. Što vas očekuje u ovom broju Eridana? Priče, što domaćih, što stranih autora, likovni radovi; imamo i dva kratka predstavljanja - odlučili smo kroz sljedećih nekoliko brojeva proći kratku turneju hrvatskim fandomom te vam za početak nudimo predstavljanje udruge Kulturni front i udruge Marsonikon.; a naći ćete još ponešto, samo trebate nastaviti okretati stranice.

Uživajte i čitamo se u sljedećem broju!

Igor Rendić

ERIDAN

Godina XI • Broj 17 • Siječanj 2016

Izdavač:

Udruga "3. Zmaj"
Tihovac 13, 51000 Rijeka
MB: 1970089

Urednik: Igor Rendić

Grafička urednica: Nela Dunato

Prijevod: Igor Rendić

Ilustracije na koricama:

Karin Bogdanić
<http://raenyras.deviantart.com>

UJNA MERKEL

Deborah Walker

Engleska crkva. Kolovoško vjenčanje.

Ujna Merkel sjedi naprijed i promatra sretne mladence. Obukla je svoje odijelo za vjenčanja, pletenu jaknu s tri gumba ispod koje nosi haljinu istog dizajna. Svjetlo koje se probija kroz obojani prozor odražava se od debelih stakala njenih naočala.

Dvije udovice, Edith i njena sestra, Moira, sjede i šapuću jedna drugoj, komentiraju ostale okupljene. Odabrale su pristojan položaj u sredini: dovoljno su blizu oltaru da se vidi da su dio obitelji a opet dovoljno daleko da se vidi kako se ne guraju naprijed.

“Je li ono ujna Merkel?” kaže Moira. “Ajme meni, jest.”

“Ima već koju godinu,” kaže Edith, “sjećam je se još kad sam bila mala.”

“Dolazi na svako obiteljsko vjenčanje,” kaže Moira. “Mora da ih jako voli.”

“Ne baš toliko jako; stara cura je,” kaže Edith.

“Što ima u torbi? Liči na štakora.” Moira se nagne naprijed kako bi promotriла neobično stvorene koje viri iz torbice ujne Merkel.

“To ti je gospod Tegmark,” kaže Edith. “Bezdlaki mačak ujne Merkel. Oduvijek je bila pomalo ekscentrična.”

“Neobičnog li stvora,” kaže Moira. Kada uhvati mačkov pogled ovaj nestane u dubinama torbe ujne Merkel. “Eto ti mačka koji ne voli kad ga se gleda,” promrmlja Moira.

Glavna djeveruša priđe naprijed. Zgrabi rubove propovjedaonice. Glas joj drhti dok se obraća svima.

“Živci,” kaže Edith.

Djeverušin govor dopluta do sestara: “Gdje ti podješ, i ja će poći; gdje ti liježeš, i ja će leći. Tvoj će narod biti moj a tvoj Bog moj Bog. Gdje ti umreš i ja će mrjeti i tamo će me i pokopati. Nek mi Gospod učini to i više od toga ako nas rastavi išta drugo osim smrti.”

“Rutina knjiga je tako lijepa,” promrmlja Moira.

Edith kimne, izgubljena u mislima o prošlosti. Na njenom su vjenčanju također čitali iz iste knjige. To je bio tako sretan brak. Bert joj toliko nedostaje... Odbljesak svjetla s naočala ujne Merkel trzne ju iz snatrenja. “Nikad ne dođe na pir,” kaže Edith.

“Tko?”

“Ujna Merkel?”

“A.”

“A ni nikad mi nije dala poklon,” prošapće Edith dok prstima prolazi preko vrata svoje haljine koju je kupila specijalno za ovu priliku i koja joj je mrvicu preuska.

Zvuk orgulja ispuni crkvu: *All things bright and beautiful*. Jako dobro odabrana pjesma. Svi ju znaju i s užitkom ju pjevaju.

Zatim rođak Mitch ustane kako bi pročitao zadnji odlomak. Njegova nova partnerica se ogledava po crkvi. Vidi Edith i Moiru kako zure u nju i nasmiješi im se.

Edith gurne svoju sestru, "Ima obraza dovesti si novu flundru na obiteljsko vjenčanje," kaže.

Moirina se obrva podigne u znak slaganja. "Kaže da je ona pred razvodom."

"Razvod? Ne odobravam to," kaže Edith.

Rođak Mitch stoji pred propovjedaonicom i na glas čita: "Ljubav se nikad ne busa u prsa, nije umišljena niti gruba; nikad nije sebična niti lako uvredljiva. Nema toga čemu se ne može suprotstaviti; nema granica njenoj vjeri, ufanju i izdržljivosti. Jednom riječju, tri su stvari vječne: vjera, nada i ljubav; ali najveća je od njih ljubav."

Sestre su zaboravile na ujnu Merkel. Misli zaobilaze ujnu Merkel; bolje je tako.

Ujna Merkel voli vjenčanja. Razmišlja o svim drugim vjenčanjima koja se ovog dana održavaju i svim parovima koji izgovaraju iste zavjete. Poželi biti na *svakom* vjenčanju. Ali ne može. Multiverzum je jako, jako velik i zbog kaotične inflacije uvijek se rasteže, poput štruce kruha koja se vječno peče u pećnici vječnosti. Ujna Merkel voli ovaj mjeđuh univerzum koji se još davno prestao širiti i koji je sad nepomičan u kruhu. Kada se formirao u bljesku spontane simetrije, stvori si je linearno vrijeme. Uzmite si slobodno svih ostalih $10^{10^8} 10^7$ univerzuma i sve njihove raznolike fizikalne granice i ograničenja. Ujna Merkel voli linearnost; voli ceremoniju; voli ponavljanje.

I voli ovu obitelj koja ju drži ovdje poput sidra, čiji brzi životi daju značenje životu ujne Merkel.

Ujna Merkel nikad ne donosi darove ali zato donosi nešto puno bolje. Zuri u sretne mladence i prolazi kroz njihove budućnosti, raspreda zapetljano klupko kako bi pronašla nit sretnog braka.

Mladenci izgovore zavjete.

Teško je imati uspješan brak ali u ovom mjeđuh univerzumu puno je svjetova za odabir te stoga ima mjesta za sreću. Ujna Merkel traži dvojnice sretnih mlađenaca; traga kroz paralele i mogućnosti; traga kroz sve; odbacuje bezbroj svjetova tuge, razočaranja, razvoda; uvijek prati istu nit; tri su stvari vječne...a najveća od njih je ljubav.

Kada mlađenci završe se izgovaranjem zavjeta i poljube se, ujna Merkel im da dar. Moira je u pravu: ujna Merkel je romantičar. I iako nikad ne donese dar; uvijek mlađencima podari budućnost.

Vjenčanje dođe kraju i svi se okupe ispred crkve dok se mlađenci potpisuju u knjigu vjenčanjih.

Edith kopa po svojoj torbici u potrazi za kutijicom konfeta.

“Gdje je ujna Merkel?” pita Moira.

“Zbrisala je, vjerojatno.”

“Edith, pa ti plačeš.”

Edith obriše suzu, “Moira, imala sam tako sretan brak.”

Moira stisne sestrinu ruku toliko silovito da joj zglobovi pobijele, “Znam, draga. Objem smo ga imale. Obje smo bile blagoslovljene.”

Engleska crkva. Kolovoško vjenčanje. Postojani dar ljubavi.

Mislav Tomašnjak: “Vještice”

<http://mislavtomasnjak.blogspot.hr/>

KUĆA BOLA

Boris Mišić

Šela osmotri put ispred sebe. Noćni vetar je povijao visoke jablane, donoseći joj mirise obale i luke. Pogledala je ponovo mapu. Ne, greške nije moglo biti. Nije zalazila u ovaj deo grada, ali Esnafu ubica je verovala bez rezerve. Nikada nisu omanuli u lociranju mete. Mornarska 124, usamljena kuća na kraju ulice. Ako oni kažu da je ta kuća Ežad- kuća beskrajnih strasti i uživanja, onda je nesumnjivo tako.

Samo što ono što je videla, nikako nije mogla biti Ežad kuća.

Kuća je bila potpuno crna, poput večne tame. Nije bilo nikakvih fenjera, ni svetla koje bi osvetljavalo put ; kao da je svaka svetlost gasnula u blizini kuće.

Kretala se nečujno, na vrhovima prstiju, poput pantere spremne na skok. Njena disciplina i vernost Esnafu, borile su se sa razumom i onim što je videla. Kuću koju je tražila nije se nalazila na mestu koje je Esnaf označio. Umesto toga, dospela je pred jezivu građevinu koja je izgledala poput doma izgubljenih duhova.

Čvrsto je stegnula bodež i dodirnula šestokraku zvezdu. Jedan precizan hitac u srce biće dovoljan za Gavrana.

Gavran.

Izgovorila je njegovo ime tiho, kao da se plaši da će ga prizvati pre vremena. Gavran. Najveći ubica koji je ikada hodao Carstvom. A upravo će ona okončati njegovu slavu.

Doduše, imao je i slabosti. Ežad. Prezirala je muškarce koji posećuju javne kuće. Pitala se hoće li ga zateći u kakvom nedoličnom položaju pre nego što mu okonča život.

Kuća je ipak imala i prozore. Zaklela bi se da trenutak ranije nisu bili tu. Pokušala je da se skoncentriše na zadatak, ali tama je obuzela njen um. Zanemarivši sve mere opreza, podigla je glavu i pogledala kroz prozor.

Tama se istog trena povukla.

Šela vrisnu.

Nešto je vodilo njen um, njene oči, od prizemlja do spratova. Svuda su visili nagi, krvlju umrljani, okovani muškarci i žene. Njihovi mučitelji su takođe bili različitog pola. Šelin krik se stopi sa vriskovima mučenih. Neke su bičevali, neke su rastezali, sekli oštircama; krv je pljuštala na sve strane.

Skrenula je pogled, dotakla ivice prozora... i ponovo vrisnula.

Kosti. Stranice prozora bile su sačinjene od kostiju. Kako se tama neobjašnjivo povlačila, shvatila je da je kuća sazidana od ljudskih kostiju.

Pala je nemoćno na tlo, zureći u monstruoznu građevinu koja se pružala pred njom. Kako je moguće da je Esnaf toliko pogrešio, i umesto kuće uživanja, doveo je do ove... Kuće

bola.

Oseti dodir hladnog čelika na vratu.

“To je dakle čuvena Šela-Latalica” tih, jeziv glas ubice. „Zadovoljstvo je moje. Gavran.”

“Razumem tvoje čuđenje” nastavljao je Gavran. “Ali Esnaf zapravo i nije pogrešio. Doveo te je gde treba. Ono što oni ne znaju... je da su strast i bol dve strane istog novčića. Uživanje i patnja. Život i smrt. Seks... i ubijanje.”

Zurila je u njega, ne verujući.

“Pogledaj” reče joj.

Šela je zaprepašteno zurila u kuću koja se menjala pred njenim očima. Sada je predstavljala tipičnu javnu kuću. Prozori sa crvenim zavesama, iza kojih su se devojke osmehivale i mamile mušterije. Svetlost fenjera. Veseli kikot mornara i studenata koji su došli da potroše poslednje novce na devojke.

Ni traga od mučenih, mučitelja, i jezivih kostiju.

“Kako je to moguće? Znam... znam šta sam videla” promuca Šela.

Oštrica se povuče sa njenog vrata. Gavran se nadneo nad nju, visok, crn i ogroman.

“Ova kuća poseduje izvesna... svojstva” reče. “Svako vidi ono što želi. Svako dobije ono što želi. Mornari žeze visoke lepojke... a ja želim i cenim drugačiju vrstu lepote. Ono što si prvi put videla u kući, je moja strast. Ali ja te nisam mogao naterati da gledaš mojim očima. Videla si ono što si sama želeta.”

Gavran odbaci nož u travu, i po prvi put joj se osmehnu. Pružio joj je ruku.

Šela ga je dugo čutke posmatrala, a onda odložila bodež i šestokraku zvezdu na travu.

Prihvatile je Gavranovu ruku i pošla za njim.

Kuća se menjala kako su joj prilazili, i kada su se vrata od kostiju zatvorila za njima, tama ju je ponovo sakrila od radoznalih ljudskih pogleda.

Eugen Zvonimir Čanić: "Mr. Jelen"

JESSICA JONES: HARD-DRINKING, SHORT-FUSED MESS OF A WOMAN

Irena Hartmann

Da prvo riješimo najvažniju stvar: ovo nije klasična serija o superjunacima.

Često nailazim na plitki i površna razmišljanja, najčešće nastala nakon odgledane dvije ili tri epizode, u kojima su ljudi ljuti jer su očekivali Jessicu Jones prikazanu kao grubu, badass ženu koja krši lubanje lijevo i desno (u brojnim scenama kao što je ona scena tučnjave u Daredevilu), sve u ime pravde i zakona. I onda kad se to ne dogodi, ekipa bude razočarana, s brojnim komentarima u stilu „ali ona se uopće ne ponaša kao junak“.

Ako bih baš morala biti okrutna i zagurati tih 13 epizoda u neku žanrovsku kutiju, radije bih to nazvala nekakvim nadnaravnim noir žanrom nego serijom o superjunacima. Da, Jessica Jones se ne ponaša kao superjunak. S dobrim razlogom.

Ona samu sebe ne smatra superjunakom.

Jessica Jones je... Sve samo ne savršeni junak. Gruba i badass i nadljudski snažna, da. Ali istovremeno je i polomljena, zlostavljana, nepovjerljiva i paranoična, s PTSPom - prikazanim zastrašujuće intimno i detaljno - kojeg lijeći s previše alkohola i premalo sna. Ona ne skriva svoju snagu, ali je istovremeno i ne reklamira okolo. Ona je privatni detektiv, živi od danas do sutra, radi kako bi zaradila za alkohol i omogućila si život daleko od njega.

Našeg negativca.

Ne želim previše pisati o njemu, bilo bi šteta upropastiti seriju nekome tko je nije gledao. Sve što u ovom trenutku morate znati jest da ga glumi David Tennant.

David Tennant, čovjek kojeg prosječni čitatelj ovog teksta lako prepoznaće kao desetog Doktora u kultnoj BBC seriji Doctor Who, a neki ga se možda sjećaju i kao jezivog Bartya Croucha mlađeg (Harry Potter and the Goblet of Fire).

David Tennant za kojeg ćete zaboraviti da je bio Doktor već u prvih nekoliko njegovih scena, a onaj poznati vrckavi glas i osmjeh isprat će pogrešnost tog lika.

David Tennant, koji je savršeno prikazao tog opasnog, djetinjastog psihopata pamtljivog imena: Kilgrave.

Iako se Jessicu Jones često uspoređuje s Daredevilom (ipak jest dijeljeni svijet, čak postoje i određene reference unutar serije), ponavljam da to nije baš preporučljivo jer ćete od serije očekivati pogrešne stvari. Drugim riječima: Kilgave nije Kingpin. Motivi, ponašanje, ciljevi: likovi su neusporedivi. Jedini su usporedivi kvaliteta razvoja i motivacije likova, što i jest jedino bitno.

Ovo nije samo još jedan origin story samo još jednog superjunaka koji ima svog neprijatelja koji postoji samo da ga porazi. Ovo je priča o ljudima. Priča o djevojci koja si drži privid

života na okupu i bježi od svih svojih problema.

Od početka do kraja, njezine etičke i moralne vrijednosti su vrlo nedefinirane i marginalno nepostojeće. Jessica Jones se neće libiti posegnuti za brzim i prljavim rješenjem problema, ako će biti najučinkovitiji. Ona stavlja pojedince u opasnost ako će joj to pomoći da postigne svoje ciljeve. Ona je prestravljenja, nesigurna i istraumatizirana, i to skriva grubošću i distancicom od ljudi oko sebe...

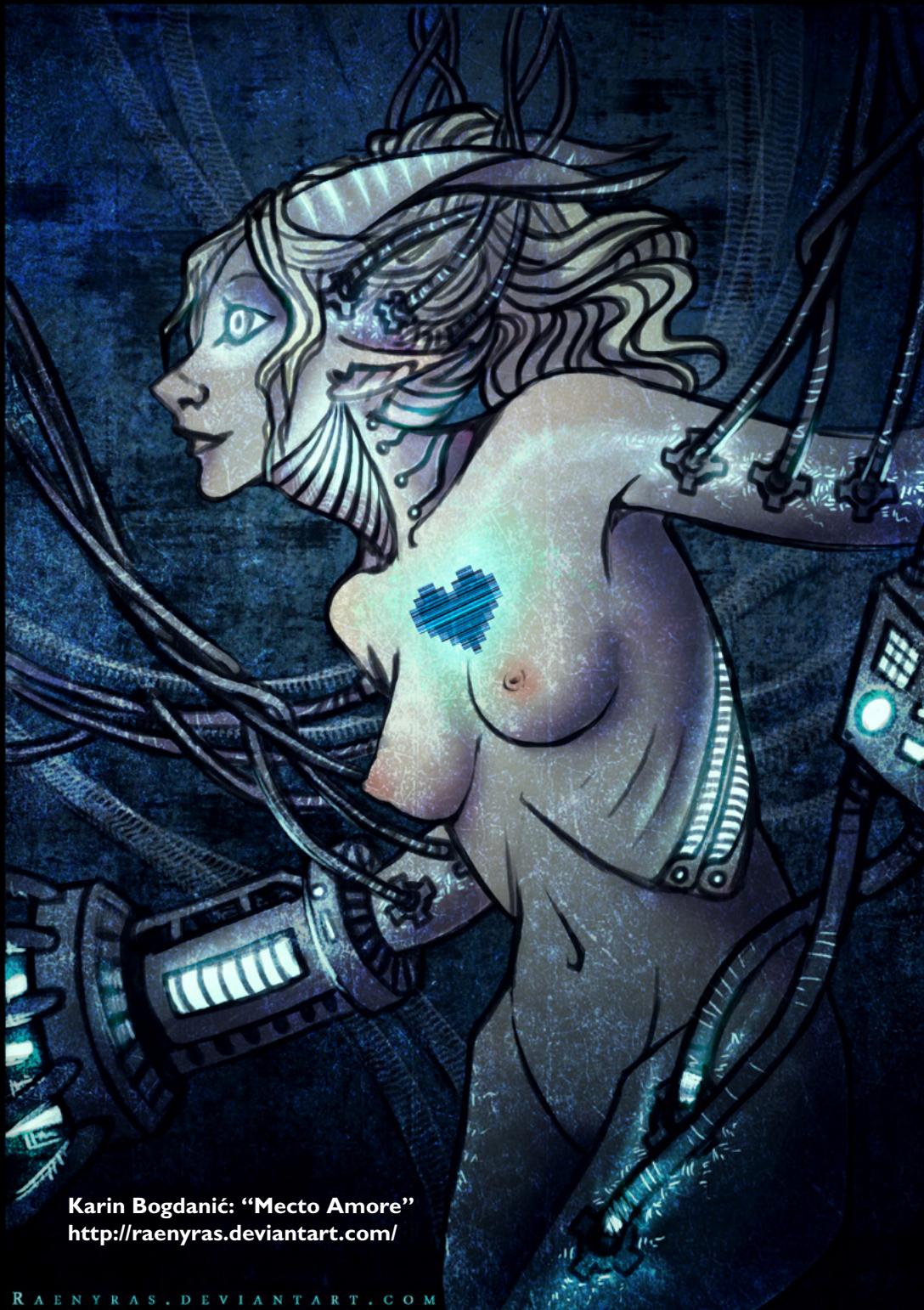
...sve do trenutka kad postane prisiljena suočiti se sa svojim strahovima. Ili, točnije, kad odabere suočiti se s njima. „Knowing it's real means you gotta make a decision. One, keep denying it. Or two... do something about it.“

Upravo to je ono zbog čega će vrlo vjerojatno pogledati ovu seriju još jednom i rado je preporučiti svima i još je dugo isticati kao vrhunski primjer kvalitetne karakterizacije i razvoja likova. Usprkos svim svojim manama i strahovima, ona odluči po prvi put napraviti učiniti ono što je ispravno, a ne ono što je lako. I zato je Jessica Jones superjunak. Ne samo zbog svoje snage, fizičke izdržljivosti ili istražiteljskih vještina.

Što još reći? Teško mi je pisati bez kvarenja – AKA spoilanja – serije ljudima koji je nisu gledali. Ako je niste gledali, pogledajte. Serija je mračna i udara nisko, ali ima taj suhi, kvalitetni smisao za humor koji se pojavi uvijek na pravom mjestu u pravo vrijeme. Likovi su pisani temeljito i radnja leti bez greške. I još k tome, serija je nakrcana referencama, kako na Marvel Universe, tako i na ne-baš-skroz Marvel stvari (rukice gore, kome je poznat citat – What doesn't kill you, makes you stranger...?).

Postoji samo jedna mana: traje tek 13 epizoda. I kad je pogledate (a pogledat ćete je u par dana, ako ne i sve u jednom danu, kako je jedini ispravni način gledanja Netflixovih serija), pridružit ćete mi se u dugom čekanju duge sezone i uzbudeno promatrati daljnji rast kako Jessica Jones, tako i ostatka Marvelove mašinerije.

Karin Bogdanić: "Mecto Amore"
<http://raenyras.deviantart.com/>

GOSPODIN LED

Srebrenka Peregrin

Tamo negdje davno, i daleko prije nego mi, živio je pogrebnik sa ženom i kćer mu. Mada su im se ljubazno obraćali na ulici, obitelj nije ljudima bila draga, jer su ih svi susretali u doba najvećih žalosti. Kći je bila lijepa i mila, ali su je djeca zaobilazila u strahu da će se susresti s duhovima mrtvih u njezinim očima. Stoga je bila usamljena i puno je vremena provela čitajući i slušajući razne pripovijesti.

Jednoga dana, kad je već pođraska, upita majku: "Majko, je li istina da prozore, nakon što sunce ode na počinak, zatvaramo zbog Gospodina Leda, kao što priče kažu?"

"Istina je", odgovori majka.

"Ali zašto bismo ga se trebali plašiti mi, koji svakoga dana uređujemo ljude što su otišli u njegove zemlje?" upita ona opet.

"Zato, draga moja," odgovori joj majka, "što Gospodin Led uvijek traži nove sluge, pa će te, ako samo uzmogne, poljubiti svojim hladnim ustima i dobiti uslugu koju želi, htjeli ti to ili ne."

Ali djevojka nije imala društva te je pomislila da bi bilo bolje dobiti poljubac ma od koga, nego baš ni od koga, pa je te noći ostavila otvoren prozor i legla na počinak. A kad je ta noć pala, Gospodin Led baš je prolazio u blizini njihove kuće. Kad je video milu i lijepu djevojku kako spava, ušao je kroz prozor u sobu i spustio poljubac svojih ledenih usana na njezine crvene.

Kad se sljedećega jutra probudila, usne su joj bile hladne poput mraza i više nije mogla govoriti. Sve što bi njima dotaknula, istom bi se zamrznuo i pucalo od hladnoće, pa je mogla piti tek kipući čaj i jesti netom ispečeni kruh prije nego što bi se pretvorili u ledenice.

Vidjevši u kakvo je stanje zapala, te da je izvjesno kako djevojku više nikad neće udati, roditelji su je odlučili dati u službu nekoj kraljevni što trebala njemicu da joj čuva tajne. Djevojka zagrljala je roditelje, ali ih ne poljubi na rastanku, i ode živjeti u palaču. Dane je tamo provodila u obilju, čuvajući kraljevine tajne i hlađeći joj piće kad bi došlo ljeto.

U istoj je palači živio i vještac koji je savjetovao kraljevića. Jednog dana ovaj pozove k sebi njemicu te je nahrani vrelim vinom i kolačima. Kad je utolila glad i utažila žed, pokazao joj je zrcalo i rekao neka dahne na nj. Kad je učinila kako je tražio, u zrcalu se otkrije palača Gospodina Leda i put do nje.

Vještac reče: "Ako mi danas navečer otvorиш vrata kraljevnih odaja, poučit ću te kako ćeš doći do Gospodina Leda. Tada možeš otići k njemu i zaiskati natrag svoj govor. Ako me, međutim, prevariš, natjerat ću te da poljubiš zrcalo, pa ćeš se tako prije vremena vratiti svojemu ocu."

Djevojka se duboko pokloni i navečer otključa vrata kraljevnine odaje. No zatim je legla pored usnule kraljevne, a dah joj bijaše toliko hladan da kraljevna nije mogla spavati, nego je otišla prošetati u vrt.

Kad je vještač ušao u sobu, toliko je izgarao od nestrpljenja da nije ni pogledao koja to žena leži u postelji. Zagrljio je djevojku i položio svoje usne na njezine te se istoga časa nasmrt smrznuo a srce mu je glasno prepuklo na dva dijela.

Kad se kraljevna vratila iz svoje šetnje, pronašla je u svojoj postelji mrtvog vješča, hladnog poput leda, te je pomisnila kako ga je sigurno k sebi uzeo Gospodin Led, jer je ostavila otvorena vrata što su vodila u vrt. Sahraniše ga uz mnoge počasti i tek je tada kraljevna uočila da nigdje nema njezine njemice.

Djevojka je pak sad znala kako izgleda palača Gospodina Leda, pa iako ne bijaše sigurna u svoj put, ipak ju je krenula potražiti, jer je vidjela u kojem je smjeru Gospodin Led odvezao vješča na svojim saonicama.

Kad je već pala noć i Gospodin Led krenuo na svoj noćni pohod svijetom, pred vratnicama pronađe djevojku koja se gotovo sasvim smrznula, osim što joj je u grudima još polako i tiho udaralo srce. I mada Gospodin Led ne voli zvuk živoga srca, prepoznao je onu lijepu i milu djevojku koja je ostavila prozor otvorenim kako bi je mogao poljubiti.

Budući da je već bila tako hladna, njegov je dodir nije mogao povrijediti, pa ju je unio u svoju palaču i dopustio svojim slugama da se brinu o njoj dok se on ne vrati. Oni su je hranili zalogajima koji se nikad ne smrzavaju i ponudili joj pića koja se nikad ne lede. Tada je mogla svući svoju staru odjeću te uživati u hladnoći isto kao i oni. A kad se Gospodin Led vratio, pronašao ju je kako pleše po njegovim zaledenim dvoranama.

Gospodin Led već nezamislivo dugo vremena nije nikoga video kako pleše od radosti ili u zanosu, pa joj se stoga pridružio i, još prije nego li je jutro granulo nad svijetom, zamolio ju je da postane Gospođa Led. Djevojka rado pristade, pa su proslavili svoje hladno vjenčanje u snijegom zametenoj palači, sa svojim ledenim slugama.

Kao vjenčani dar, Gospodin Led joj je vratio moć govora, jer ga je dotad koristio kako bi slušao sve one pripovijesti koje je pročitala i poslušala u svojem domu. Sad, kad je došla k njemu, mogla mu je priče pripovijedati sama, od čega su mu oči postajale još dublje i nepokretnije.

U početku su, stoga, Gospodin i Gospođa Led bili sretni zajedno, ali kako je vrijeme prolazilo, tako je njega sve više i više smetalo stalno kucanje njezinog srca što je odjekivalo po praznim dvoranama. U početku tihi, otkucaji su postajali to snažniji što je ona više voljela Gospodina Leda. No što je srce više udaralo, to je on manje htio boraviti uz nju te je tražio izlike ne bi li otišao čim dalje i proveo nešto vremena u tišinama dremljivih noći pod bijelom mjesecinom.

“Zašto odlaziš od mene?” upita Gospođa Led svoga supruga jednom pri odlasku.

A on ne smogne drugoga odgovora, već joj iskreno reče: “Draga moja, ne mogu podnijeti

otkucaje tvoga živog srca. Od njih me toliko boli glava da moja dva oka jedva mogu što vidjeti, a moja dva uha jedva što čuti.”

Tada se Gospođa Led prestraši, ali reče: “Ako je tako, onda će ga izvaditi iz svojih grudi i zakopati negdje daleko.”

Kako reče, tako i učini. Otišla je daleko od onoga mjesta, sve do neke pećine u kojoj su spavali šišmiši, i tamo iskopa rupu u tlu koje se nije smrznulo, te zakopa svoje srce. Ruke joj, međutim, ostadoše crvene i nije s njih mogla oprati mrlje, mada ih je trljala vodom i snijegom. Stoga preko ruku prevuće rukavice, kako ne bi kvarile ljepotu palače Gospodina Leda.

U međuvremenu, kraljevna je bila shrvana žalošću što je izgubila svoju njemicu, koja joj je postala mila drugarica i pouzdanica. Stoga se odjenula u najtopliju odjeću, kaput i čizme te odlučila poći tragom one koja je čuvala toliko njezinih tajni.

Malo po malo, zađe pod drveće neke šume i u skoro se potpuno izgubila, jer nije bilo nikakvoga načina da otkrije kojim je od mnogih putova djevojka pošla. Kraljevna je lutala ovamo i onamo, dok nije ugledala svjetalce što je treperilo među drvećem. Kad se približila, vidje da se radi o drvosječinoj kolibi te pokuca. Vrata joj otvorili neki mališ.

“Što želiš?” upita nestrpljivo patuljak.

“Samo nešto hrane i da se ugrijem po noći”, reče kraljevna.

“Hranu će ti dati za taj kaput,” reče patuljak, “ali ugrijat će te jedino ako i ti ugrijesi mene, jer je noć tamna i ledena kad je čovjek sam.”

Kraljevna pristade te mu dade svoj kaput za zdjelicu juhe, a nakon što su pojeli večeru, uđe s patuljkom u njegovu postelju. Međutim, kad je on pogasio vatre i svijeće, kraljevna se sjeti priče o Gospodinu Ledu, pa u tami otvori prozor.

Tako je Gospodin Led, prolazeći u svojoj noćnoj ophodnji, video da ga netko čeka, pa proviri u sobu. Odmah pomisli kako je kraljevna prebogata nagrada za takvoga jadnog slugu mu – jer patuljak zapravo bijaše jedan od slугa Gospodina Leda. Stoga poljubi patuljka u čelo i odnese mu svu preostalu pamet, a kroz prozor stavi usnulu ženu na svoje saonice, kako bi kod kuće postala sluškinja njegovoj ženi.

Dok se vratio u palaču, usnula je kraljevna već bila hladna poput ulovljene ribe ostavljene na ledu kako se ne bi pokvarila. Još uvijek je, međutim, bila prekrasna, a srce joj je slabašno udaralo u prsima. Ali Gospođa Led nije ju prepoznala, jer je svoje srce zakopala. Samo je pomislila kako je lapanje toga srca nepodnošljivo glasno te je naredila da se kraljevni dodijele najudaljenije služinske sobe.

Sad je kraljevna služila Gospodina i Gospođu Led te su je oboje zavoljeli na svoj način. Gospođa je Led često govorila kako je podsjeća na nekoga, ali to nije bilo najvažnije, jer je bila dobra sluškinja. Tada bi zamolila kraljevnu da razmisli o tome da ukloni iz grudiju svoje srce, koje joj je zadavalo silnu glavobolju.

Gospodin Led je također vrlo volio novu sluškinju i često bi stajao na dovratku njezine

sobe, gledajući tu nježnu ljepotu, ali se nije usuđivao ući zbog one buke. Tada bi ga ona podsjetila da se oženio Gospođom Led, ali on bi govorio da to nije najvažnije, samo kad bi se ona riješila onoga srca što ga je izluđivalo svojim kucanjem.

No kraljevna to nije htjela te bi zaplakala i na samu pomisao da takvo što učini, a potom bi i dalje služila u hladnoj palači, skoro sasvim smrznuta osim srca koje je i dalje kucalo negdje u njoj. Kako, međutim, nije imala ni ljubavi ni nade da održi svoje srce na životu, njegovi su otkucaji postajali sve tiši, a kraljevna se sve više razboljevala i slabjela.

Jednoga dana, dok je hodala kroz palaču s Gospođom Led, posrnula je i pala te se više nije mogla ni pomaknuti. Gospoda Led joj rastvori haljinu i ukloni jednu od rukavica kako bi joj osjetila otkuceje srca na grudima. Više ih gotovo uopće nije bilo i znala je da će uskoro zauvijek stati. No dodir one crvene ruke nakratko je povratio kraljevnu u život, pa se u čudu zagleda u umrljanu ruku.

Postavila je mnoga pitanja Gospodi Led, ali kako joj ova niti na jedno nije odgovorila, konačno reče: "Spremna sam izvaditi srce i zakopati ga kraj vašega. Hoćete li me povesti?"

Tada se Gospođa Led poveselila i povela je kraljevnu do pećine gdje tlo nije bilo smrznuto. U pećini, upravo na mjestu gdje joj je srce bilo zakopano, sad je raslo kravovo stablo skrletnoga lišća i voća crvenoga poput ruku Gospode Led.

"Zar se u to pretvore naša srca?" upita kraljevna sva u čudu.

"Ne znam", odvrati Gospođa Led, koja je bila jednako zaprepaštena.

Kraljevna ubere i pozoblje jednu voćku te istom osjeti kako joj se toplina vraća u udove i tijelo. Što je više jela, to joj toplije postajaše, dok joj srce nije ponovno snažno zakucalo u grudima, a krv radosno šiknula žilama. Voćkama je vrhom napunila džepove te jednu ponudi Gospodi Led.

Ali kad ju je Gospođa Led kušala, zamalo joj je stao dah od boli. Zapekoše je usta i grlo dok je gutala, a potom joj se u želucu zapali takva vatra da je pomislila kako će izgorjeti u prah i pepeo. Istrčala je iz pećine i dobro se najela snijega, a kad se ponovno rashladila, reče: "Ja ne mogu jesti ovo voće, jer sam se odrekla svoga srca."

Tada se okrenula kraljevni i, vidjevši da ova ima snažno i zdravo srce, poželje ga za sebe. Skoči prema njoj svojim crvenim rukama, no kraljevnini vriskovi probudiše šišmiše koji su se uzlepršali i svojim krilima obnevidjeli Gospođu Led, pa kraljevna pobježe iz pećine glavom bez obzira. Osjećajući užasnu bol na mjestu gdje su je sad pekle prazne grudi, Gospođa se Led vratila u palaču svoga supruga.

Kaže se da otada uvijek jezdi s njim kroz noć, tražeći drugo srce kojim bi zamijenila svoje staro.

Kraljevna se pak uspjela sigurno se vratiti kući, mada je putem isplakala pregršt suza. Od onog je vremena uvijek pažljivo noću zatvarala prozore i nije dozvoljavala svojoj djeci da im priđu.

"Jer," rekla bi im, "Gospodin i Gospođa Led uvijek traže nove sluge pa će vas, ako samo

uzmognu, poljubiti svojim hladnim ustima i dobiti uslugu koju žele, htjeli vi to ili ne.”

Njezina bi djeca potom čula čitavu priču o Gospodinu i Gospodi Led, s velikom pomnjom i stravom u rastvorenim ustima. I jeli su crveno voće iz voćnjaka svoje majke koje ih je tijekom čitave noći grijalo, ma koliko bila mračna i ledena.

Astrid Vujnović: “Caves”

GUBIŠ SE, BAŠ OVAKO

L.S. Johnson

Gubiš se, baš ovako: nogu ti sklizne s gasa na kočnicu dok prolaziš cestom. Cesta nema asfalta i nema oznaka; cesta je samo tamna crta izrovane zemlje kroz šumarak bijedih borova. Već si izgubljena kada parkiraš na uglu i pješke se vratiš tih kilometar i pol dok ti u umu zavija praznina a ime ti je ostalo u autu, s ključevima.

Poznaješ tamu. Poznaješ tamu otvorenih usta i blistavih stvari koje usta oslobođaju. Znaš što izlazi iz te tame i poznaješ vlastitu tamu i usavršila si ju za baš ovaj trenutak, kad pritišeš kočnicu stopalom i parkiraš auto i vraćaš se pješke tih kilometar i pol do ceste, po prvi put, ponovno, napokon.

Cesta je kakva je uvijek: jesenje ti blato grabi stopala, miris trulećih borovih iglica. Jednom si drugom cestom i jednom si drugom šumom jednom kročila, vrištala, okružena otvorenim ustima ali to je sada, to je ova cesta, to su ova stabla, to je ovaj miris i ovo mokro blato i to je tvoje vlažno meso spremno otvoriti se urliku tame.

Gubiš se, baš ovako.

Bila je to jedna druga šuma ali sad je to ova šuma. Bila je to jedna druga cesta ali sad je to ova cesta i vodi k istoj sumornoj čistini nasred koje stoji ista kolibica. Ista je to tama u njenom otvorenom dovratku i ista je to stvar koja unutra čeka na oslobođenje. Znaš što živi u kolibi i znaš što će izaći iz te tame, urlajući i režeći, sjajno i blistavo.

Iznad tebe proleti ptica, zaziva, zaziva, a oblačno nebo pretače se u sumrak. Poznaješ ovu tamu. Bila je to jedna druga tama te večeri koja je ova večer, kada si pogledala u nebo i otvorila usta i vrisnula. Bila je to jedan druga ti koja si sada koja je klečala u mekom, mokrom blatu. Otvorena usta svuda oko tebe. Sjaj u tami kolibina dovratka.

Nikad nisi imala kamo pobjeći.

Čučiš unutra, osluškuješ. Samo što nije. Tamo gore, posljednja ptica zacvrkuće. Nagli povjetarac zatrese borove, kiša iglica obruši se na meku zemlju. Čuješ škripu kočnica.

Tamo negdje je jedna ti koja nikad nije zakočila, koja nikad nije stala, jedna ti koja će otici daleko u budućnost i pogledati u zrcalo i koja neće vidjeti golemu vrišteću tminu već samo ženu zvanu Marion.

Sve te ti sada su izgubljene.

Samo što nije. Čuješ prve korake na izrovanoj cesti, zvuk cipela koje zapinju u zrelom jesenjem blatu. Pripremiš se. Usavršila si vlastitu tamu sve dok nije zablistala. Čekaš i čekaš da sada napokon dođe, osjećaš kako se ono uzdiže iz tebe, sjaj koji zadržavaju samo tvoje čvrsto stisnute usne.

Lada Božić Eržić: "Moon Queen"

FALLOUT 4 IZ PERSPEKTIVE FANA ORIGINALA

Goran Gluščić

Sjećate se kad je izašao Fallout 3? Kad su ljudi bili zadviljeni tom novom igrom, ali im istovremeno nije bilo jasno zašto nikada ranije nisu čuli za taj fantastični serijal? Onda, kad su nabavili prve dvije igre, pokrenuli su ih i isključili dvije minute kasnije uz komentare: "Što je ovo?" i "Kako ovo?" i "Zašto ovo?"

Naravno da ima iznimaka koji su shvatili veličanstvenost originala nakon "ljepše" trojke. Moj brat je prvo odigrao trojku – koja mu se svijela, nakon čega je odigrao dvojku – nakon koje je shvatio da je trojka zapravo komercijalni izrod lišen svega što je dvojku činilo jednom od najboljih igara svih vremena.

Mladi danas su fascinirani sistemom u kojem "Wow, možeš reći što želiš! Možeš biti opak, dobar ili sarkastičan!", ali zato bježe od igre jednostavnijeg izgleda u kojem je svaki dijalog imao brdo sasvim različitih reakcija na odabir. Nekad je poanta stvarno bila priča u kombinaciji s imerzivnim roleplayem. A danas je to pak FPS u kojem se pucaju mutanti umjesto nacista (a i onom jednom trgovcu se totalno može dati sarkastičan odgovor, hue hue hue).

Dobro, dobro... Nije sve tako sivo. Ako zanemarimo dosadnu priču, bezvezan sustav za dijaloge, planinu bugova, zastarjeli engine, pjesme iz prethodne igre i opću lijenosnost koju je Bethesda pokazala ovim čudom – Fallout 4 čak i ima neke dobre strane.

Počeo sam igrati vjerojatno i pretjerano ciničan, sam sebi poklanjajući monologe posvećene tome kako je Fallout 2 deset puta bolji (jer je), a onda sam odjednom shvatio da već pet sati nisam bio u wc-u. Sljedeći dan nisam doručkovao ni ručao, a večeru sam jeo promatrajući je u V.A.T.S.-u. Ostatak tjedna nisam imao potrebu slušati ništa drugo osim glazbe u igri (Diamond City Radio ftw), a cimere sam izludjivao svojim Silver Shroud impresijama. Je li loša igra sposobna napraviti takav utjecaj na osobu? Očito – jer Fallout 4 je loša igra.

Šalim se, šalim se, možete prestati guglati moju adresu.

Fallout 4 je prije svega ekstremno zabavna igra. Nakon prosječnog početka i mlakog uvoda (ubijanje žohara je vjerojatno zabavnije u živo nego što je u igramu), kako se lako izgubiti u bespuću postapokaliptične američke retro budućnosti. Uskoro se više nećete ni sjećati toga da je vaš lik bio smrznut ili toga da bi sada trebao tražiti svog sina. Umjesto toga, lutat ćete po gradovima, drogirani i goli ubijati zombie-ghoullove metlom i, naravno, totalni dizati karizmu samo kako biste u krevet odvukli seksi jazz pjevačicu (to što vam je četiri dana ranije pred očima ubijena žena je do tog trenutka odavno zaboravljena stvar). Gotovo je nemoguće igru učiniti dosadnom – jedini način na koji to možete postići je, ironično, upravo roleplayanjem brižnog oca.

Osim toga, igra ima i ono najbitnije – eksplodirajuće glave. Takve stvari možda izvlače ono najgore od nas, ali o filozofskim pitanjima sigurno nećete razmišljati dok dijelovi lubanje i mozga lete prema ekranu. Umjesto toga, u sebi ćete ponavljati „Fuck yeah!“, uvijek u paru s ponosnom pesnicom u čvrstome stisku.

Borba je u igri toliko zarazna i zadovoljavajuća da sam zaboravio na to koliko je naporna znala biti u originalu. Da, ono je imalo više smisla narativno i tvorilo je kompletne iskustvo, ali neki puta jednostavno želim biti Arnold Van Rambo.

Je li onda igra koja toliko zabavlja loša?

Ne. Nije.

Možda nije baš Witcher dobra, ali definitivno nije ni Duke Nukem Forever loša.

Fallout 3 i 4 međusobno su slične onoliko koliko su to bile prva i druga igra, ali kad se prvu polovicu serijala usporedi s drugom stvar pak ne može biti više različita.

Razlog za to čak nije toliko to da se novije igre prave za modernu publiku, već to da se ipak radi o različitim kompanijama koje je izgradilo određeno vrijeme. Black Isle je propao, što nikada nećemo prežaliti, ali Bethesda nije kriva za njihovu propast. Čakšto, Bethesda je odlučila vratiti serijal iz mrtvih i predstaviti ga modernoj publici na moderan način. Pa ako netko, kao što je moj brat, zbog novih igara zaigra original i shvati da je riječ o interaktivnom savršenstvu – onda je u konačnici napravljen dobar posao.

A oni drugi, oni koji zagase original nakon dvije minute... Vi uništavate gaming! Shame on you!

Šalim se, šalim se...

Dobro, ne baš. Shame...

Čuj, urednik, možeš promijenit moje ime u Ivan Horvat?

Mislav Tomašnjak: "Space Tree"
<http://mislavtomasnjak.blogspot.hr/>

PUSTOLOVNI DUH

Frank Roger

I

Uzburkane su strasti u svijetu znanosti. Infracrvene fotografije koje je napravila sonda Selene IV, u orbiti oko Mjeseca, upućuju da se ispod lunarne površine nalaze strukture koje su previše pravilnog oblika da bi bile prirodnog ili slučajnog porijekla. Daljnje bi istraživanje moglo dati zanimljive rezultate.

Pošto je lokacija tih podzemnih struktura vrlo blizu području u kojem su aktivni lunarni roveri i 'istraživači' (daljinski kontrolirani roboti), ne bi trebalo biti preteško pripremiti inspekciju.

Pošto je Selene združeni projekt Amerikanaca, Rusa i Brazilaca, treba se prvo probiti kroz birokratske prepreke. Čak i u ovoj ranoj fazi svi se čine uvjerenima kako se radi o prilici koju se ne smije propustiti.

2

Glasnogovornica projekta Selene, doktorica Veronica Magelhaes da Silva dala je kratku izjavu o odluci projektnog vijeća za prilagodbom rasporeda u kontekstu nedavnog otkrića. "Nešto opreme projekta preusmjerit će se prema lokaciji," rekla je. "Istraživači su naravno sasvim prikladno opremljeni za ovaj posao: iskapanje, uzimanje uzoraka, snimanje i analiza podataka, za to su programirani. Ovo smatramo arheološkom misijom, vrijednim dodatkom našem projektu, s ograničenim posljedicama po budžet. Uvjereni sam da svi sudionici, od znanstvenika do sponzora i javnosti, daju svoju punu podršku projektu i njegovom financiranju. A kao i svi ostali, i mi se veselimo otkrićima koja slijede."

3

Milijuni gledatelja su tijekom prijenosa 'uživo' (ne računajući manje kašnjenje zbog udaljenosti Mjeseca od Zemlje) utihнуli kada su po prvi put ugledali tajanstvenu podzemnu strukturu. Postojalo je više teorija, većinom baziranih na nategnutim zamislima i niti jedna nije baš bila uvjerljiva ali sada su imali činjenice pred sobom.

Ono što su robotski radnici otkopali zapanjujuće je sličilo pramcu broda. Komentatori projekta brzo su napomenuli kako ne valja skakati pred rudo s zaključcima te da je prerano za objašnjenja. "Oblik bi se mogao pokazati kao slučajnost," rečeno je ali iz očitih su razloga mnogi počeli maštati. Sama ideja da se na Mjesecu nalazi brod palila je maštu mnogih i otvorila mjesto za bezbroj nagađanja, bez ograničenja znanosti.

Vijesti, tiskane i elektroničke, pokazivale su fotografije robota prekrivenih fluorescentnim oznakama sponzora koji miču pjesak i kamenje te polako otkrivaju tajnu.

Gledatelje se redovito podsjećalo da je privatno financiranje veliki poticaj znanosti i istraživanju svemira te da je prikazivanje logoa sponzora ono što sve to omogućava.

Poznati je komičar čak rekao da jedva čeka vidjeti fotografije čitavog broda, pošto ne sumnja da će imati 'logo sponzora na trupu'.

4

Što iskapanje dulje traje, to je sve očitije da su roboti zaista našli brod a ne nešto što samo liči na njega. Glasnogovornica projekta kaže da će detaljna analiza sasvim sigurno dati puno korisnih podataka te kako je trenutno besmisленo spekulirati.

Ipak, i sasvim razumljivo, mediji diljem svijeta ne dijeli to mišljenje a tabloidi naročito uživaju u ovom senzacionalnom obratu. Njihovo izvještavanje teško da se može nazvati znanstvenim ali nemaju ni takvih ambicija.

Ipak, očito je da je projekt zašao u novu fazu te kako će se zanemariti izvornu misiju u korist ovog novog i sasvim neočekivanog otkrića.

5

Na svačije čuđenje struktura koja je sad iskopana iz lunarnog tla zaista jest brod. Znanstvenici su zbumjeni: glasnogovornica projekta radije ne bi davala izjave sve dok ne završe s analizom.

Mnogi jednostavno odbijaju vjerovati onom što vide na snimkama. "Međuplanetarna psina," kažu jedne novine a jedna britanska TV postaja tvrdi, "vidjeli smo CGI materijal koji su sponzori naručili kako bi se njihov logo vidio u pozadini senzacionalne priče." Ozbiljniji mediji suzdržavaju se od donošenja suda ali očito je da čak i znanstvenici nemaju objašnjenje za "Otkriće stoljeća", kako je to nazvao National Geographic.

6

"Nema se što poreći," izjavila je doktorica Veronica Magelhaes da Silva na konferenciji za tisak. "Pronašli smo ljudski brod na Mjesecu, zakopan pred duže vrijeme. Jasno nam je da je sama pomisao absurdna i nešto iz nekog sf filma a ne krunski uspjeh znanstvene ekspedicije. U ovom trenutku ne možemo ponuditi nikakvo objašnjenje. Daljnja analiza broda i lokacije mogla bi nam dati neke podatke ali malo je vjerojatno da ćemo doći do teorije koja bi objasnila prisutnost broda na Mjesecu."

Nepotrebno je reći da je događaj imao pokrivenost u čitavom svijetu te da je polučio reakcije u spektru od znanstvenog distanciranja do neshvaćanja i satire.

Najbitnija reakcija došla je iz Švedske, gdje je novinar jedne respektabilne TV postaje tvrdio kako je brod, barem koliko on može utvrditi, ustvari vikiški brod, identičan onima pronađenima u sjevernom moru. Brza je usporedba koju je izvelo osoblje projekta potvrdila te sumnje.

7

Ispostavilo se da je zaista u pitanju vikiški brod, ili barem njegova savršena replika, točna do u detalj. Razne su tehnike određivanja starosti primijenjene i sve su ukazivale da je brod zaista izgrađen tijekom vikiške ere. Švedske i norveške vlasti potvrdile su

autentičnost broda.

Glasnogovornica je priznala da nemaju objašnjenje. "Nemamo ideje kako je ovaj brod mogao dospjeti na Mjesec. Nema načina na koji su Vikinzi u to doba mogli napustiti Zemlju ali očito je da jesu. Ovo je potpuno neznanstveno i vrlo sramotno za nas."

Manje znanosti naklonjeni novinari ponudili su teorije o tuđincima, za koje naravno nije bilo nikakvih naznaka. To naravno nije zaustavilo tabloide.

Konsenzus među ozbiljnijim medijima bio je da se radi o predstavi koju su organizirali sponzori projekta iako to nije objasnilo kako je brod dospio na Mjesec. Sponzori su vrlo brzo porekli sve to i proglašili "apsurdnim". Jedan je dodao: "Da imamo tehničke sposobnosti i financijska sredstva za ovako nešto, već bismo učinili i nešto bolje. Ali ovo je nažalost izvan naših mogućnosti."

U međuvremenu je na Zemlji niz tvrtki započeo prodaju vikinških proizvoda koji su se pokazali iznimno uspješnima. Niti jedan klinac više nije htio van bez vikinške majice, igračaka itd. Vikinzi nikad nisu bili popularniji.

8

Norveški je znanstvenik na TV rekao da iako nema objašnjenje za prisutnost broda na lunarnoj površini, ipak postoji zanimljiva analogija na koju treba obratiti pažnju. "Otkriće Amerike pripisuje se Kolumbu ali postoje dokazi da su Vikinzi prešli Atlantik stoljećima ranije. Također, Neila Armstronga smatra se prvim čovjekom koji je stupio na Mjesec ali sad ispada da su ga Vikinzi pretekli. Smatram da se čitavu povijest treba promotriti iz nove perspektive. Odajmo počast Vikinzima. Tko zna gdje su sve još bili. Njihovom istraživačkom duhu zaista nema premca."

9

Infracrvene snimke satelita Ares Rising, u orbiti oko Marsa, upućuju da se pod marsovskom površinom nalaze neobične strukture. Čitav svijet očekuje rezultate. Naročito je napeto u Skandinaviji.

Mislav Tomašnjak: "Vikinzi"
<http://mislavtomasnjak.blogspot.hr/>

NEKO KUCA NA VRATA

Nenad Pavlović

Glasna buka me prenu iz dubokog sna. Vođen decenijama razvijanim refleksom, pogled mi polete ka neonskim ciframa budilnika koje su lebdele u mraku. Nula-nula nula-tri. "Srećna nova godina", pomislih bunovno, osujećen u pokušaju da prespavam ovaj doček. Moja žena je sedela uspravno kraj mene.

- Šta se to čuje?

Kao odgovor na njeno pitanje, zvuk se ponovi.

- Neko lupa na vrata.

Protrljah oči sanjivo, pa polako krenuh da ustajem.

- Ko li je sad?

Lupanje se nastavi, istim, neumoljivim tempom.

- Mora da su neki klinci iz kraja, ili je komšija popio malo više...

- Idi vidi, molim te, možda se desilo nešto...

Lupanje je bilo sve glasnije i glasnije. Ko god da je bio sa druge strane, nije kucao, već je udarao pesnicama u vrata. Nazuo sam papuče i krenuo polako ka dnevnoj sobi. Marija me je pratila u stopu, očigledno previše prestrašena da bi spavala. U periodima između lupanja, čulo se i kliktanje dugmeta pokvarenog zvona, manično i brzo, kao da neko pritiska kontrole flipera.

Kroz proreze venecijanera na prozoru dnevne sobe mogao sam da vidim siluetu osobe pred vratima. Jedan detalj video se jasno uprkos mraku i zastoru. Čovek koji je lupao na vrata držao je bejzbol palicu u drugoj ruci. Marija takođe primeti to i, ispustivši uplašen uzdah, sakri se iza mene.

- Marija, zovi policiju.

Marija se samo još bliže pribi uz mene. Uhvatio sam je za ruke, da je umirim i odvojim od sebe.

- Zovi policiju.

Drhtavim rukama, ona nataknula naočare na nos, pa uze mobilni sa stola. Ja sam za to vreme preturao po fijokama u kuhinji dok nisam našao ono što sam tražio - poveći nož za meso.

Pokušao sam da se saberem, ali bezuspešno, lupanje bilo sve glasnije i učestalije, činilo mi se da udarci umesto u vrata sleću direktno na moj potiljak.

- Šta će ti to? - upita Marija gotovo plačno ugledavši predmet u mojoj ruci.

- Je l' se javlja neko?

- Zauzeto je! Već sam dvaput zvala, evo sad treći put, javlja samo zauzeto... aaaa!

Tresak natera Mariju da vrnisne i ispusti telefon. Senka na stepenicama je prestala da udara pesnicama o vrata i počela da se zaleće ramenom.

- Polazi! - rekoh, i krenuh da otvaram prozor.

- Gg, gde ćeš? Gde čemo?

Nisam joj odgovorio jer nisam znao. Trudio sam se da delujem pribrano i racionalno, iako je duboko u meni vladala ista panika koja je nju terala na plač i nekontrolisano drhtanje.

Kroz otvoreni prozor huknu vetar prezasićen ledenim pahuljama. Polako sam se ispenetrao napolje, a zatim pomogao supruzi da siđe. Donekle me je tešila činjenica da je naša zgrada jako dugačka, i da će ako neko krene za nama, morati da zaobilazi ceo blok.

Napolju nas dočeka gotovo potpuni mrak. Ova ulica, puteljak zapravo, je oduvek bila slabo osvetljena. Novi nalet vetra mi u trenutku zaledi kosti. Obuzet panikom, nisam razmišljao o hladnoći, tako da sam već posle par sekundi cvokotao zubima, zaštićen od snega i ledenog zimskog vazduha samo pidžamom i sobnim papučama. Marija je stezala spavaćicu u uzaludnom pokušaju da spreči vetar koji joj je pio toplotu sa kože.

- Zovi ponovo! Zovi nekog drugog, jebeš policiju!

- Evo... ledi se ekran, neće... - reče ona, pipkajući po smrznutom dispeju ajfona.

- 'Ajde, ovamo. I pokušavaj i dalje da zoveš!

Vilica mi se kočila od hladnoće. Više nisam mogao da obrazujem reči. Grabio sam preko pustog zaleđenog parka do sledećeg bloka niskih stambenih zgrada. Ove noći su vladali tama i ledeni vetar. Ako je i bilo nekih proslava nove godine, one su bile daleko, negde bliže centru.

Slabašno svetlo sijalo je iznad starinskog ulaza. Više nisam osećao lice, niti prste. Marija je bila jezivo tiha, samo je išla za mnom, povremeno se osvrćući nemirno. Došao sam do vrata. Nije bilo zvona. Pokucao sam. Nije bilo odgovora. Pokucao sam još jednom, nešto jače. Ništa. Svetlo koje je gorelo nad vratima govorilo mi je da je neko tu. "Neko je sigurno tu. Možda spava." Pokucah ovoga puta pesnicom, a zatim drškom noža. Marija krenu da udara vrata zajedno samnom, rukama umotanim u rukave spavaćice.

Gospođa Marković je čvrsto spavala kada je čula neobičnu buku. Zvuk se probijao kroz snove polagano. Kada je shvatila da dolazi iz jave, teškim staračkim koracima krenula je ka vratima, bunovna i dezorientisana. Sluh je nije služio dobro, kolena još gore, ali joj je vid, začudo, bio oštar kao u mladosti.

Bam-bam-bam-bam! Lupao je neko uporno, gnevno. Bambambambambam! Lupao je drugi par pesnica.

Iza zamućenog žutog stakla ulaznih vrata, gospođa Marković videla je obrise čoveka koji je stiskao nož, i drugog, koji je manijački pesnicama udarao u vrata preteći da polomi

staklo. Srce joj je lupalo toliko jako da je bila sigurna da će svakog trenutka zadobiti moždani udar, ili nešto još gore. Gonjena strahom, ona dohvati repliku turske sablje koja je visila o klinu u hodniku, i zaputi se ka zadnjem izlazu...

Mislav Tomašinjak: “Dracula”
<http://mislavtomasinjak.blogspot.hr/>

LIBURNICON I KULTURNI FRONT

Razgovarao: Igor Rendić

Udrugu Kulturni front, konvenciju Liburnikon ali i druge aktivnosti udruge predstaviti će vam njen predsjednik, Ivan Cerovac.

Bok, Ivane. Za početak, predstavi se ukratko čitateljima Eridana: tko si, čime se baviš izvan fandomskih aktivnosti te koliko dugo si već u Kulturnom frontu.

Pozdrav. Doktorand sam na postdiplomskom studiju filozofije u Trstu i u Rijeci, tako da se u zadnje vrijeme najviše bavim pisanjem i dovršavanjem doktorata.

Van fandomskih aktivnosti uglavnom se bavim organizacijom projekata i sadržaja za mlade, a u slobodno vrijeme (kojeg nemam puno) planinarnim. U Kulturnom frontu sam do 2006. godine, tj. od organizacije prvog Liburnicona i skretanja udruge u fantastične i znanstveno-fantastične vode.

Pošto te je zapalo da predstavljaš udrugu, što nam možeš reći o Kulturnom frontu? Kako je nastala udruga?

Kulturni front je nastao krajem 2001. godine od strane nekolicine (tada) mladih entuzijasta. Ideja se razvila kada su, bez mogućnosti da se izraze u bilo kojem obliku, uvidjeli vlastitu, ali i besperspektivnost ostalih mladih ljudi u bližoj okolini. Udruga si je tada kao ciljeve zadala oživjeti grad i okolicu koncertima, likovnim i kulturnim događanjima raznih vrsta, te promicati sve oblike kulturnog (glazbenog, scenskog i likovnog) stvaralaštva, kao i djelatnu skrb za ostvarivanje kulturnih, društvenih i drugih interesa građana, osobito mladih. Od značajnijih projekata koji su obilježili tu eru svakako treba istaknuti besplatne radionice osnovnog informatičkog opismenjivanja stanovništva s područja naselja Tošina, projekt alternativne knjižnice, organizaciju okruglih stolova (tribine i javne rasprave), predavanja, malonogometnih turnira te sličnih zabavnih i kulturnih sadržaja.

Udruga se 2006. godine počela intenzivnije baviti fantastikom i znanstvenom fantastikom, a kao rezultat toga organiziran je i prvi Liburnicon (tada poznat pod imenom Abacon). Nakon toga Udruga se sljedećih 8 godina usredotočila upravo na ove teme, razvijajući Liburnicon koji je brzo rastao i kroz nekoliko godina postao najveći festival za mlade u Opatiji, ali i jedan od najvećih festivala fantastike u Hrvatskoj. U ovo je vrijeme djelovao i projekt 'Mala škola fantastike' preko kojeg se srednjoškolce i studente s područja Opatije

učilo raznim društvenim igrama, a tako su se i privlačili novi članovi.

Zadnje dvije godine Kulturni front se prometnuo u najveću i najaktivniju udrugu mladih s područja Opatije, dobili smo Nagradu Grada Opatije za doprinos kulturi, što nam je, uz porast ugleda ali i finansijskih sredstava, omogućilo da se počnemo baviti i drugim projektima i aktivnostima. Ovdje na prvom mjestu treba spomenuti dječje projekte poput 'Međunarodnog dana vila', koji u opatijske parkove redovito privuče preko 400 djece i mladih, ali i sadržaje za one malo starije, poput moderiranih rasprava sa uglednim stručnjacima koje se jednom mjesečno održavaju u sklopu projekta 'Opatija Coffeehouse Debates'. Uz to, nastavili smo s održavanjem starih i organizacijom novih aktivnosti, među kojima je obilježavanje dana stolnih igara - 'Liburnian Tabletop Day', promicanje streličarstva u sklopu projekta 'Archery Day' na Učki, te tematski izleti i radionice, poput zajedničkog gledanja Perzeida s obronaka Učke, tradicionalnog godišnjeg druženja u Gorskem kotru i slično.

Promotivni plakat za jubilarni 10. Liburnicon

Liburnikon je ovog ljeta proslavio deseti rođendan, što nije mala stvar. Kad kao udruga pogledate unatrag, koliko ste zadovoljni s tih deset godina rada udruge i samim Liburnikonom?

Izrazito smo zadovoljni napretkom koji je Liburnicon ostvario u zadnjih deset godina. Prvi je Liburnicon (tada Abbacon) 2006. godine okupio oko 30 ljubitelja fantastike i znanstvene fantastike, dok zadnjih nekoliko godina Liburnicon posjeće više od tisuću ljudi. Uz to, značajan porast projektnih financija (povećanje od 20 000% u odnosu na 2006.), omogućio je da program obogatimo brojnim domaćim i inozemnim gostima, privučemo ugledne književnike i znanstvenike (G.G. Kay, Steven Erikson, Jacqueline Carey, Ian Gibson...), ali i organiziramo kvalitetan zabavni program. Naravno, uvijek može bolje, tako da nastojimo učiti na dosadašnjim greškama (koje su uglavnom bile posljedica krive procjene profila naših posjetitelja, kao i njihovih interesa) i što je više moguće ojačati udrugu iznutra, budući da s porastom programa i broja posjetitelja raste i potreba za značajnim povećanjem ljudi u organizaciji samog festivala.

Sama je udruga također značajno napredovala od svog osnutka; trenutno je Kulturni front najveća udruga mladih s područja Opatije, te provodi velik broj programa i aktivnosti za

raznoliku publiku. Svaki me mjesec ugodno iznenadi broj i raznolikost događanja koja se nalaze na našem newsletteru, a vjerujem da je naša aktivnost prepoznata i od strane građana Opatije i gradskih vlasti. Članovi udruge dolaze iz raznih dobnih skupina (od 16 do 40), te imamo dobру zastupljenost i starih i mladih članova.

Možeš li nam reći kakvi su vam planovi (a i želje) za buduće Liburnikone?

Zdrav i uravnotežen rast plan je za budući razvoj Liburnicona, ali i same Udruge. Nakon (ne baš uspješnog) eksperimenta 2014. godine odlučili smo ne skakati prevelikim skokovima, nego polako i postepeno nadograđivati ono za što pouzdano znamo da je dobro i uspješno. Zaključak je da kroz sljedećih nekoliko godina planiramo zadržati sličan koncept festivala, te unapređivati njegove pojedinačne aspekte: program obogatiti što boljim predavanjima, radionicama i kvizovima, uz posebnu brigu da zabavni program bude što bogatiji i raznovrsniji, proširiti se (ovisno o potrebama programa) po drugim dijelovima škole (koji se sad ne koriste) ili organizirati vanjski program u neiskorištenim dijelovima okolice škole (primjerice na igralištu koje je do sada služilo kao parking), dovesti što atraktivnijeg i kvalitetnijeg glavnog gosta... Cilj je ojačati ljudske kapacitete unutar Udruge kako bi, ukoliko se odlučimo za promjenu koncepta ili neke radikalnije promjene u organizaciji Festivala, bili spremni provesti ih kvalitetno i na veselje svih koji Liburnicon posjećuju.

Udruga Kulturni front ne bavi se isključivo Liburnikonom. Što nam možeš reći o drugim aktivnostima udruge? Kakve su vam ambicije što se tiče daljnog rada udruge?

Kulturni front je do sada (pogotovo u 2015. godini) provodio velik broj projekata i programa, što je rezultiralo djelomičnom iscrpljenošću članova. Zbog toga smo za sljedeću godinu odlučili smanjiti broj dječjih programa koje provodimo (to su programi koji zahtijevaju golemi trud prije, ali pogotovo na samom događanju), a umjesto toga okrenuti se manjim aktivnostima namijenjenim prvenstveno članovima (tematski izleti, radionice, filmske večeri, zabave i druženja), kako bi svi zajedno malo napunili baterije za par većih projekata koji nas očekuju. Tu je na prvom mjestu Liburnicon, koji bi (prema svemu sudeći) trebao biti još bolji od prošlogodišnjeg, ali i projekt Opatija Coffeehouse Debates koji privlači zavidan broj ljudi, a i omogućava nam redovito pojavljivanje u medijima. Naravno, u planu je i obilježavanje Međunarodnog dana stolnih igara, streličarenje na Učki u sklopu 'Archery Day' i slično.

Naravno, nešto o čemu svaka udruga u našoj "branši" mora voditi računa je privlačenje novih članova – ne samo što donose nove ideje i perspektive već također za koju godinu sadašnji članovi imaju kome predati štafetu. Provodite li "novačenja"?

Novačenja smo intenzivno provodili pred pet godina, kada bi redovito prezentirali naš rad u opatijskim srednjim školama, organizirali igraonice društvenih igara za srednjoškolce i

studente, i tako dobivali nove članove. Ove su metode sada napuštenе budуći da je značajno teže dobiti dopuštenje za prezentaciju aktivnosti udruge u srednjim školama, a uz to čini se i da je interes srednjoškolaca prema fantastici i znanstvenoj fantastici nešto manji nego ranije. Umjesto toga, javlja nam se sve više ljudi iz Rijeke i okolice (najčešće naši poznanici i prijatelji, dugogodišnji posjetitelji Liburnicona) koji se žele uključiti u rad udruge i organizaciju Liburnicona. Budуći da je riječ o ljudima koji su već dio fandoma, znaju što je Liburnicon i kako se (otprilike) obavljaju organizacijski poslovi, te imaju široke mreže kontakata, ovi su nam novi članovi izrazito korisni budуći da već od prvog dana mogu značajno pridonijeti radu udruge. Tako se profil novih članova značajno promjenio: pred pet godina novi članovi su bili opatijski gimnazijalci koji vole fantastiku, ali su tek počeli ulaziti u fandom, a danas prosječni 'novi član' ima trideset godina, dolazi iz Rijeke ili okolice, bio je na zadnjih nekoliko Liburnicona i dobro je poznat fandomu.

Hrvatski je fandom malen ali poprilično živ. Kako kao udruga gledate na smjer u kojem se fandom i konvencije kreću? Kakva su vam dosadašnja iskustva u suradnji s drugim udrugama?

U veoma smo dobrim odnosima s drugim udrugama, pogotovo sa 3. zmajem i Albusom (geografski su nam ipak najbliži), te rado pružamo i primamo pomoć oko realizacije pojedinih točki programa konvencija i festivala koje organiziramo.

Čini mi se da u Kulturnom frontu ne volimo previše 'filozofirati' o smjerovima kretanja fandoma i konvencija; bitno nam je da u javnosti postoji interes za ovim temama, te da oni koji dolaze na festivale i konvencije ostanu zadovoljni ponuđenim programom i druženjem.

<http://kulturnifront.hr/>

Nela Dunato: "Growing Pains"
<http://neladunato.com/>

PRIRODNA SELEKCIJA

Tomislav Tomašević

Vratio sam se! Nakon toliko dugo vremena, nakon greške u hibernacijskom sustavu, nakon iscrpljujućeg puta od plinovitog diva – napokon sam se vratio!

Stajao sam na žalu dok su me zapljuskivali valovi i šamaralo podnevno sunce. Obala je bila pusta, ali istodobno predivna. Pogled je pucao na gustu šumu koja se nastavljala u unutrašnjost. Zrakom je odjekivao cvrkut ptica, a toplina sitnog pijeska mi je prožimala tijelo.

Regeneracija planeta je uspjela u potpunosti. Bio sam presretan. Samo je jedna spoznaja remetila sreću: mojih prijatelja više nije bilo...

Sjećao sam se bijega kao da je bio jučer. Jednostavno nismo imali izbora. Sunce je podiviljalo! Odvojio se dio mase samog sunca i u munjevitom izbačaju krenuo put Zemlje. I to ne jedan, već cijeli grozd! Znali smo da će ti plameni stupovi spaliti sve na Zemlji i zatrti sav život. Morali smo bježati navrat – nanos. Nismo imali vremena obavijestiti cijelu populaciju, a ne bi imalo ni smisla – samo bi zavladala panika.

Okupili smo se u tajnosti i krenuli navečer. Uz mene je bila najbliža obitelj i prijatelji. Drugu grupu su činile njihove obitelji i njihovi prijatelji. Kada smo napuštali orbitu osjetili smo vrućinu što se spuštala na Zemlju. Prethodnica plamenih jezika je već bila nadomak. Znali smo da je na tlu zavladala panika. Iako smo suošjećali s ostatkom populacije, nismo se imali vremena osvrtati. Morali smo ići što brže kako ne bismo i mi završili kao oni.

Prije tog nemilog događaja nismo nikada napuštali Zemlju – barem ne za stalno. Povremeno smo posjećivali orbitu, u osnovi čisto da vidimo kako naš svijet izgleda iz druge perspektive. Posjetili smo i naš satelit. Šaka stijena nas se nije previše dojmila, a bila je i nepogodna za život. Šetali smo se njome samo kako bi jedna društvena grupa pokazala nadmoć nad drugom društvenom grupom – stara igra moći prenesena u svemir. Iz istog razloga posjetili smo i obližnje planete, ali nigdje nije bilo tako lijepo kao na Zemlji. Sada se međutim pokazalo da je naše nadmetanje sticajem okolnosti bilo korisno. Pomoglo nam je u izboru planeta na kojem ćemo provesti hibernaciju. Zbog nemilosrdnog utjecaja sunčevog zračenja pomiješanog s negostoljubivošću apsolutne svemirske hladnoće odbacili smo sve planete s čvrstom površinom, jer smo ih u osnovi smatrali mrtvima planetima koji nemaju potencijal za regeneraciju. Razlog su bile njihove atmosfere koje su zbog premalene mase planeta sunčeve oluje već odavno otpuhale u svemirsko ništavilo. Nama najbliža stjenovita planeta imala je gustu atmosferu, ali je ta atmosfera bila preužarena za postupak dugotrajne hibernacije. Stoga smo se odlučili za put do udaljenog plinovitog diva koji je bio dovoljno udaljen od Sunca da njegov gusti sloj oblaka postane idealno stanište za našu hibernaciju.

Izvršili smo izračune na temelju procjene Zemljine sposobnosti regeneracije uključivši pritom vrijeme potrebno za ponovni razvitak života.

Pokazalo se međutim da je došlo do neočekivanih promjena u hibernaciji.

Taj trenutak buđenja neću nikada zaboraviti. Kapci su se lijeno razmicali, a zjenice širile nezamislivo sporo. Kada sam napokon progledao, nisam imao što vidjeti. Oko mene nije bilo nikoga, samo nepregledni sloj šarenih oblaka. I tako je bilo i gore i dolje dokle je pogled sezao – iako te orientacijske točke ovdje nisu imalu nikakvog značenja. Bio sam u šoku prisjećajući se ulaska u hibernaciju. Pored mene je bila supruga, iza nje naše četvero djece, u redu do nas rodbina, zatim slijedeći red prijatelji i tako punih šest redova s preko pedeset duša. *Gdje su nestali? Kako su nestali?* Provjerio sam svoje fizičko stanje. Bilo je besprijeckorno. Nisam imao izbora. Krenuo sam pretražiti plinovitog diva. Probijao sam se kroz široki pojas energetski nanelektriziranih čestica što su stvarale intenzivno elektromagnetsko zračenje. Na rubu obzora sam ugledao kako magnetsko polje oblikuje polarnu svjetlost. *Baš kao na Zemljinim polovima.* Bio je to znak da se krećem prema izlasku iz plinovitog omotača. *Jesu li se ostali probudili ranije i već se vratili na Zemlju?* Pitanje je bilo opravdano, ali nije postojao nikakav razlog zašto bi mene ostavili ovdje. Odlučio sam promijeniti smjer i sjurio se kroz plašt oblaka u dubinu plinovitog diva.

Temperatura i gustoća oblaka su se stale povećavati. S porastom dubine rastao je i pritisak zbog slojeva oblaka koji naležu jedan na drugi. Postajalo je sve manje ugodno, ali nisam mislio odustati. Morao sam saznati što se dogodilo. Na dubini od par tisuća kilometara svjedočio sam nečemu nesvakidašnjem: sabijeni plaštovi oblaka su se stali pretvarati u tekućinu. Pritisak je već bio toliko jak da sam ga osjećao cijelim tijelom. Oči mi je šibala vrućina dok sam promatrao ocean tekućeg metala koji se prostirao ispod mene i kojem sam hitao u susret. Našao sam se na prekretnici: ili ću se okrenuti i odustati od potrage ili ću se rastopiti u negostljubivom oceanu. Još se danas naježim kada se prisjetim te dvojbe. Morao sam odustati i tako sam se probijajući kroz kompresirani plašt plinovitih oblaka uspio izdići iznad opasne zone i potom nošen zračnim strujama dospjeti ponovno do ruba plinovitog omotača. Tu sam odmorio nekoliko sati orbitirajući oko plinovitog diva i sređujući misli. Sumnje su nestale. Za vrijeme naše hibernacije planeta je svojom gravitacijskom silom uvukla sve moje uspavane prijatelje u svoje dubine, a u nemogućnosti da se probude pali su kao žrtve visokog tlaka koji ih je na koncu usisao u tekući metalni ocean u kojem su se utopili... *A ja sam se pukim čudom izvukao i ostao u višim slojevima oblaka završivši hibernaciju do kraja. Prokletstvo uspjeha!*

Uzdahnuo sam utučen, a oči mi na rubovima zasuze. Kleknuo sam na žalu i pustio suzu, suzu za jednu generaciju, suzu za jednu cijelu vrstu.

Klonuo sam, ali iznenadni šušanj me natjera da podignem svoju tešku glavu. Stao sam pažljivo osluškivati. *Ptice? Ne, radilo se o bićima bez krila.* Šuštanje se ponovilo.

Dopiralo je iz dubine šume i polako se pojačavalo. Vjetar? Ne, bila su to stvarno živa bića. Što god je bilo u pitanju, kretalo se prema meni. Koraci su bili pravilni i nalikovali su šuljanju ili prikradanju: poput koraka predatora kada se približava plijenu. Zatim su koraci utihnuli. Tišina je potrajala nekoliko trenutaka. Sada ih je već bilo više, barem desetak. Napregnuo sam oči do krajnjih granica ne bi li ih ugledao. Skrivala su se između drveća i širokog granja, ali ipak sam ih nekolicinu uspio spaziti. Bila su mala i krhka, ali su zračila inteligencijom. Ta me spoznaja oduševila. *Na Zemlji se ponovno pojavio intelligentan život!* Nije bilo sumnje: inteligencija se očitovala u pokretima i pravilnim zvukovima kojima su međusobno komunicirali. S obzirom da je šuma bila vrlo mračna koristili su i svjetlosne signale. Bio sam impresioniran: *inteligencija na djelu!*

Uhvatiло me gotovo djetinjasto veselje. *Nakon tolike osame napokon ću uspostaviti kontakt s intelligentnom vrstom!*

Učinio sam nekoliko koraka naprijed i raširio ruke kako bih im dao do znanja da dolazim u miru i ništa ne skrivam. Pritom sam se predstavio i stao čekati odgovor.

Zapovjednik voda mornaričke pješadije: narednik Edison Palmer

Oznaka prioriteta: žurno – šifra crveno

Meta uočena i lokalizirana. Procjena opasnosti visoka. Spremnost za djelovanje trenutna. Tražim daljnja uputstva. Kraj poruke.

Začuvši iznenadnu urluk hitro je zaledao na tlo i rukom dao znak vodu marinaca da slijede njegov primjer. Ispod ruba kacige je gledao prema žalu i čvrsto stisnuo pušku s bacačem granata. Uhvatile ga je nervoza. Edison Palmer bio je vojnik pedesetih godina, sjajne fizičke kondicije i markantnih sjedina. Ponosio se svojom karijerom u marincima. Iako je mogao napredovati u nekoliko navrata, promaknuće je svaki put uredno odbijao s obrazloženjem da adrenalinski osjećaj s terena ne želi mijenjati ni za što. Ipak, ova nervoza je bila specifična. Nije dolazila iznutra kao pozitivni naboj koji podiže adrenalin i nabrijava na hrabri boj, već više od negdje izvana. Činila mu se poput mreže bačene na njega: čak štoviše poput mreže u koju se sve više upetljava kako pokušava iz nje pobjeći. Odlučio je povući neprofesionalni potez: zapalio je cigaretu. Procjenio kako će šteta biti manja od koristi. Bili su duboko u šumi i žar se vjerojatno neće vidjeti, a njegova nervoza će se smiriti i omogućiti mu suvislo razmišljanje.

Pridigao se u sjedeći položaj iskoristivši mimikriju krošnje obližnjeg stabla s kojom su se odlično nadopunjavale njegove ratničke boje. Prvi dim mu je pročistio pluća i pružio toliko žuđeno olakšanje. Blagi smješak mu preleti preko usana pri pomisli na njegovu ljuba... doktoricu marinaca što je izričito zahtijevala da prestane s pušenjem, jer ima genetsku predispoziciju za rak pluća. *Koja ironija, ja sam američki vojnik, mogu poginuti svaki dan!*

Bacio je kratki pogled unazad prema svojim marincima. Sve su to bili golobradi mladići odrasli na junačkim holivudskim epovima s malo ili nimalo veze sa stvarnošću. Još su bili

na majčinoj sisi dok se on borio u Iračkoj pustinji svrgavajući tiranski režim, dok je lovio pripadnike terorističkih celija Al'Quaide po Afganistanu i uspostavljao demokraciju na Haitiju.

Samim time je osjećao veliku odgovornost prema tim klincima. Čak i on kao prekaljeni vojnik nikada se nije susreo s ovakvim izazovom. Ironija je bila tim veća što su možda klinci čak bili spremniji za ovaj zadatak od njega. Njihovi mladi umovi nisu imali patine sjećanja na prošle bojeve i bili su željni dokazivanja po svaku cijenu. Ovo je za njih bila inicijacija kakvu su samo mogli poželjeti.

Meta se pomaknula dva metra naprijed i stala. Izgledalo je da namjerava krenuti u šumu, ali umjesto toga samo se začuo novi urlik. Kao da je nekoga dozivala. Palmer je smjesta marince podigao na noge i dao znak da počnu približavati Stroj. Pogledao je tu gigantsku napravu od lijevanog čelika kako se probija između krošanja. Stabla su se lomila pod silinom gusjenica na čijem postolju se nalazila topovska cijev kalibra 300 mm. Iako su takva topovska oružja izašla iz upotrebe nakon drugog svjetskog rata, Američka vojska je razvila jedan primjerak samohodnog orijaškog topa za specijalne slučajeve nazvanog BASOS (Big Arsenal Special Operation System) ili u vojničkim krugovima Stroj. Osobno nije volio tu grdosiju jer ju je smatrao izdrkavanjem nekih pojedinaca u vojno-industrijskom kompleksu koji su si htjeli podići cijenu i prodati taj prototip stranim vojskama. *Zar krstareći projektil ne bi bio učinkovitiji?* Na postavljeno pitanje si je odmah dao i odgovor: *Bi, ali marketinški efekt bi izostao. Jebeš ratovanje podređeno komercijalizaciji!* Bjesno opsovavši zagasio je cigaretu i preusmjerio pogled prema žalu. Meti nije mogla promaknuti buka koju je proizveo Stroj krećući se prema cilju. Oči su joj se raširile, a narednik uhvati onu finu razliku između straha i iznenadenja na njenom licu. Na njegovo čuđenje meta nije bila uplašena, već krajnje iznenadena, gotovo razočarana...

Po prvi puta se zapitao o ispravnosti svoje misije. Podsjetio se kodnog naziva zadatka: *Darwinova ostavština*. Po prvi put se zamislio nad imenom misije. *Sadrži li ime skrivenu ili dvosmislenu poruku?, je li Darwin ovo predvidio?*

Sjećao se kao kroz maglu *Porijekla vrsta i Prirodne selekcije*, ali njegov vojnički um nikako nije uspijevao spojiti znanost s iskustvom što ga je upravo proživljavao. Raskol u poimanju je bio prevelik.

Dok je promatrao poslužitelje kako pripremaju Stroj prevagnuo je osjećaj dužnosti prema domovini i osjećaj nacionalnog ponosa. Svaka sumnja je nestala.

Još jednom je pogledao u Metu. Imao je osjećaj da su im se pogledi susreli. Divovsko biće je opustilo svoj rožnati oklop i njegovo dugačko vijugavo tijelo uspravljeno na dvije noge ostalo je nezaštićeno. Velika krila su se nijemo pripila uz oklop. Iz zelenog oka se mogla razaznati suza.

Palmer nije nikada video ništa slično, a video je puno toga. Ovo čudovište ga je najviše podsjećalo na mitska bića kojima se ljudima utjerivalo strah u kosti *Hmm, krokodilske suze,*

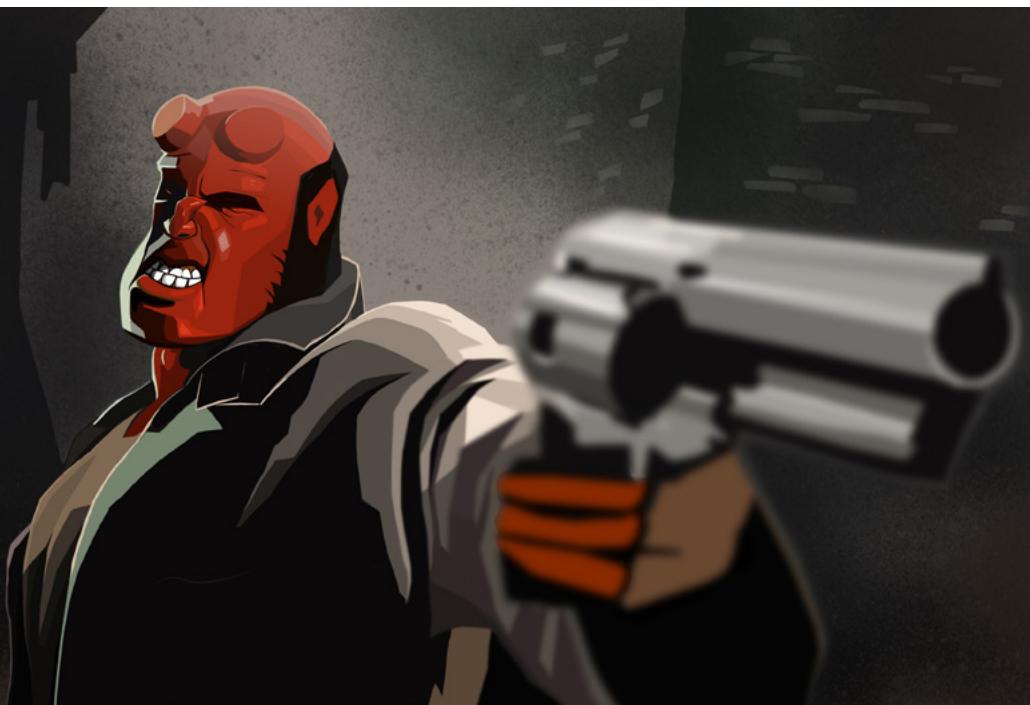
pomisli i skrene pozornost na novu poruku koja je upravo stigla. Prije nego je pročitao odgovor još se jednom uvjerio da je njegov vod spremna. Klinci su bili nabrijani i znao je da će dokrajčiti diva na njegovu zapovijed čim Stroj obavi prvi udar. Poslužitelji su također bili spremni, a Stroj je bio napunjen za djelovanje. Marinci su zauzeli položaje. Div je još imao jedan neodređeni trenutak vremena pobjeći ili barem pokušati to učiniti, ali nije se pomakao niti za pedalj.

Prirodna selekcija na djelu! pomisli Palmer i nasmije se u sebi.

Zapovjednik Pacifičke flote: Admiral Steve Price

Oznaka prioriteta: žurno – šifra crveno

Izvršite trenutnu neutralizaciju Mete. Kraj poruke.

Mislav Tomašnjak: "Hellboy"

<http://mislavtomasnjak.blogspot.hr/>

PROKLET

Vladivoj Lisica

Znate kako se priča da postoje ljudi koji se rode s puno sreće? Ne mislim pritom na dobru državu ili pristojnu i dobrostojeću obitelj, ne. S puno sreće i sve čega se dotaknu u životu im ide. Izgled, ljubav, novac, zdravlje, obrazovanje. Sve. Često to pripisujemo slučajnosti ili velikome trudu koji samo mi ostali ne vidimo.

Ja nisam jedan od njih. Već s nekih devet godina počeo sam sumnjati da nešto ne valja kad sam po stoti put dolazio u školu i nadao se da neću stati u govno netom prije ulaska u učioniku i susreta s prijateljima. Jesam. Stoti put. Kao dijete ne razmišljaš o sreći, vjerojatnosti i sudbini, osjećaš se samo još gore zbog sramote i strahovi postaju jači i intenzivniji.

Bio sam potpuno siguran da nešto ne valja nakon drugog loma ruke prilikom skakanja u more s niske rive. Na noge. Bez da sam pogodio nekakav kamen ili drugu osobu. Nije bilo lako preživjeti u pubertetu. Hormoni i kompleksi dovoljno su ubojiti tinejdžerima i bez da su i zapravo potencijalno smrtonosni. Prvi spoj bio je iskustvo za snimanje dokumentarca, kao i prvo pisanstvo i prvi seks. Trebalo mi je nekoliko takvih događaja u formativnim godinama u kombinaciji s gledanjem filmova o superjunacima da naučim da i ja imam posebnu moć.

Svi moji iskreni, najgori strahovi ostvarili bi se unutar dvadeset četiri sata.

S devetnaest godina ljudi počinju studirati, imaju prijatelje i zabavljaju se. Kad imaš devetnaest, a već tri godine svjestan si prokletstva koje ničim nisi zasluzio, društveni život nije nešto što si dopuštaš imati. Bojiš se imati prijatelje. Zbog toga se sprijateljiš s ljudima. Bojiš se izgubiti prijatelje pa odu.

Prva dva puta bilo je smiješno ne upisati fakultet zbog prijemnog ispita za koji sam se intenzivno spremao. Period granične depresije koji je uslijedio nije bio toliko zabavan.

Znate kako se manifestira strah od straha? Kroz noćne more u kojima te nešto neodređeno čeka iza svakog kuta, a kad potriči proganja te sjena koja se hrani tvojom panikom i što se više bojiš to te ona sve brže stiže, ali nikad te ne uhvati jer bi to bilo olakšanje. To je bilo sve dane koje sam mogao zaspati, jednom do dvaput tjedno zbog iscrpljenosti, a ne zbog želje. Kažu da nakon nekoliko dana nespavanja osoba počne halucinirati. Mjesecima sam mislio da trajno živim u noćnoj mori i da to što vrijeme ide, a ja i dalje postojim samo je okrutna kazna.

Slučajan lucidni moment dogodio se na dvadeset drugi rođendan. Tri mjeseca ranije razmišljaо sam o tome koliko sam zahvalan roditeljima što su me uspjeli bar donekle održavati funkcionalnim, a posebno zbog toga što me nisu poslali u neku ustanovu na promatranje i trpanje lijekovima. Osamnaest sati kasnije, tata je dobio infarkt za volanom. Mama je bila pokraj njega do zadnjeg trena, dok se auto i posljednji put nije prevrnuo

nakon slijetanja s ceste.

Na rođendan koji sam slavio uz sok s par nebitnih poznanika jer mi nisu smjeli biti prijatelji pitao sam se kako će platiti grijanje ove zime i što će jesti. Dan poslije dobio sam poruku od banke. Anonimna donacija. Morala je biti slučajnost, nekakva greška u sustavu. Nisam razumio kako je moguće da mi se dogodi nešto što ne uključuje neki oblik tragedije.

Nekoliko mjeseci kasnije, pokušao sam promijeniti pristup. Bojao sam se da će proći prijemni i da će onda morati učiti i imati obaveze, a pet godina kasnije s diplomom u ruci pio sam vino u društvu cure koju sam volio tad već dvije godine. Naučio sam se kontrolirati.

Prijelaz nije bio jednostavan. Bojati se pozitivnih stvari zvuči nezamislivo i besmisleno, ali je moguće. Bilo je potrebno za preživljavanje, a odlučio sam živjeti usprkos svemu. Tog jutra, prije diplome, bojao sam se fantastičnog seksa, a nakon nekoliko čaši vina i najboljeg seksa svih vremena, u trenutku slabosti i uz cigaretu, samo na najkraći trenutak sjena sumnje prozujala je mojim umom. Sutradan, gledao sam kako ju kamion udara dok mi pješačkim prijelazom hoda ususret.

Znate li kako je to biti proklet? Proklet na način da trideset pet godina kad god pomislite na nešto dobro, to dobro iščezne gotovo odmah, a kad pomislite na nešto loše, to vas pogodi unutar jedne vrtnje Zemlje oko svoje osi. Znate li kako je pomiriti se s najvećim užasima koji vas mogu zadesiti, a nakon toga ih obuzdati i savladati? Znate li kako je doseći vrhunac, a trenutak kasnije vidjeti kako vam se taj vrhunac rasplinjuje pred očima u mješavini kočenja, vriskova, kosti i krvi na cesti?

Danas, u ovom javnom obraćanju, želim s vama podijeliti svoj životni put. Danas se ponovno bojam. Strahujem od toga da sutra nitko neće moći obraniti ovaj svijet. Obraniti ga od invazije nepoznatih užasa koje sam se bojao jučer. Od sile toliko jake da se tako jako bojam da će tražiti upravo mene da im budem vođa. Bojam se da već za nekoliko dana neće više biti nikoga na ovom govnu od planeta, a da će moja patnja ostati samo kao uspomena u novom svijetu kojeg ja uredim. Po stotinu i prvi put, zgazit će govno.

Karin Bogdanić: "Darth Nox"
<http://raenyras.deviantart.com/>

A handwritten signature in red ink, likely belonging to the artist Karin Bogdanić.

KONVENCIJA MARSONIKON I SF KLUB ORION

Razgovarao: Igor Rendić

SF klub Orion i konvenciju Marsonikon predstaviti će vam njen član Leon Maglić.

Bok, Leone. Za početak, predstavi se ukratko čitateljima Eridana: tko si i čime se baviš izvan fandomskih aktivnosti.

Dakle, Leon Maglić, sveučilišni sam profesor na Strojarskom fakultetu u Slavonskom Brodu, a predavao sam još na nekim fakultetima u Zagrebu. Autor tri sveučilišna udžbenika. U stručnom dijelu posla djelujem u Hrvatskoj i zemljama regije kao auditor i tutor za sustave upravljanja kvalitetom. Obrazovao sam više od 250 međunarodno priznatih auditora koji danas rade u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Srbiji i Kosovu. Rođen 1962. godine, (kažu da je tada bilo najviše nuklearnih pokusa pa i najveće zračenje na Zemlji :)). U gradsku knjižnicu sam se učlanio s 11 godina i od tada čitam puno toga, ali najviše SF. Jedan sam od onih koji je kupovao Siriuse i Galaksije na kiosku, čekajući nestrpljivo početak mjeseca i novi broj. Od tada traje ta veza sa SF-om i znanošću.

Pošto te je zapalo da sudjeluješ u ovom intervjuu, što nam možeš reći o udrugama Orion i Marsonikon te nastancima obje udruge? Koje su vam sve aktivnosti te kakve ambicije imate što se tiče budućeg rada?

Odmah moram reći kako nisam od početka član SF skupine Orion, nego sam se uključio malo kasnije tj. neposredno prije prve konvencije Marsonikon 2012. SF skupina Orion je dakle, bila nukleus oko kojeg su se skupili brodski SF fanovi i tako je započela lijepa priča o Marsonicu i Marsonikonu. Međutim SF skupina Orion nije bila formalna udruga i nije imala svoj račun, nego je bila dio astronomskog društva što je komplikiralo stvari prilikom organizacije konvencije. Kako su i organizacija konvencija i izdavanje zbirka priča postajale kompleksnije i zahtjevnije, osnovali smo udrugu Marsonikon koja je sada samostalna udruga i nadamo se da će to olakšati obavljanje onog zamornog birokratskog dijela ovakvih poslova. Udruga Marsonikon će osim organiziranja konvencije i izdavanja Marsonica, osigurati izdavanje barem jednog romana godišnje za mlade neafirmirane autore. Mislimo kako je to vrlo važan proces, jer znamo kako mnogi talenti ostaju

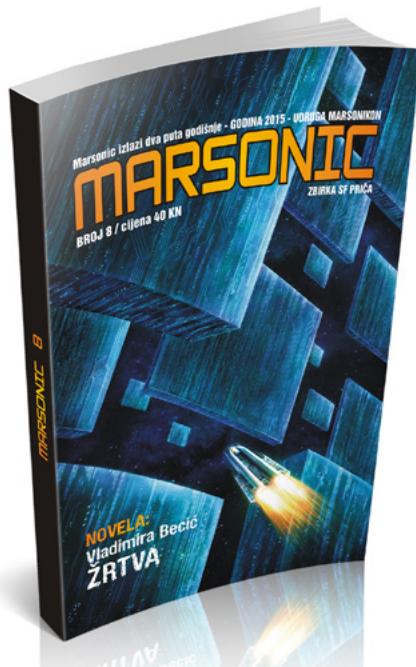
neotkriveni jer nisu dobili šansu za objaviti svoja djela, možda samo zato što ne poznaju utjecajne ljudе u izdavaštvу ili žive na pogrešnoj zemljopisnoj dužini. Ako u budućim godinama omogućimo barem takvom jednom autoru da objelodani svoje djelo smatram da smo obavili dobar posao.

Kad kao udruge pogledate unatrag, koliko ste zadovoljni s dosadašnjim radom udruga i samim Marsonikonom kao konvencijom?

Zadovoljni smo postignutim jer je u početku cilј bio druženje ljudi sa zajedničkim interesima, pa nakon toga stvaranje Marsonica i Marsonikona. I tako je sve krenulo, u početku skromno, ali vrlo brzo je agilnošć i entuzijazmom ambicioznih članova, sve postalo ozbiljnije i zahtjevnije. U relativno kratkom razdoblju od 3-4 godine i konvencija i zbirka priča su postale poznate u širem SF okruženju. Na konvenciju nam dolaze kao gosti poznata lica iz SF svijeta a za zbirku priča redovito dobivamo 50-tak priča poznatih ali što je vrlo važno i nefirmiranih autora. Naravno, svjesni smo velikog prostora za poboljšanja i vlastitih slabosti, no vjerujemo kako možemo biti zadovoljni do sada napravljenim.

Kako su rad udruga a naročito konvencija primljeni od strane lokalnih ljudi?

Slavonski Brod je šesti po veličini grad u Hrvatskoj i uz okolna naselja gravitira mu više od 100.000 ljudi. Kulturna zbivanja su u Brodu uvijek bila živahna i kvalitetna ali i malo poznata izvan grada. Nakon što smo počeli s javnim angažmanom i

8. broj zbirke Marsonic

popularizacijom SF-a javilo nam se puno ljudi koji su bili oduševljeni s onime što smo radili i pružali nam i privatno i javno potporu. Iznenadio sam se koliko puno ljudi je čitalo i čak dobro poznavalo SF ali nisu do tada nikada to javno izrekli. Neki su bili i moji dugogodišnji poznanici a ja nisam, eto, znao da su SF fanovi. Mislim da je to jedan od problema žanra, da ljudi nekako okljevaju priznati da vole SF. Ipak kada je riječ o organizaciji konvencije sve se svodi na članove udruge i par prijatelja. Lokalna uprava nam finansijski pomaže oko konvencije i izdavaštva, nadamo se u budućnosti i malo izdašnije. Lokalni mediji uključujući SB televiziju uvijek detaljno prate pripremu i odvijanje konvencije. Konvencija je svake godine sve više

posjećena, kako od domaćih tako i sve više od posjetitelja izvan Broda.

Možeš li nam reći kakvi su vam planovi (a i želje) za buduće Marsonikone?

Planiramo nastaviti s rastom Marsonikona u regionalnom smislu, dakle privući još više posjetitelja iz Hrvatske naravno, ali i okolnih zemalja, te pojačati postojeće veze sa SF fanovima ali i piscima iz Europe i USA. Vjerujemo kako će uskoro jedan od gostiju Marsonikona biti i vrlo poznati SF autor. Neki nas smatraju preambicioznim, ali držimo se one „ako misliš da možeš u pravu si, a ako misliš da ne možeš opet si u pravu“. Svakako moramo pronaći dodatne izvore financiranja, jer želimo dijelom izaći iz okvira volonterskog rada i profesionalizirati jedan dio aktivnosti.

Naravno, nešto o čemu svaka udruga u našoj “branši” mora voditi računa je privlačenje novih članova - ne samo što donose nove ideje i perspektive već također za koju godinu sadašnji članovi imaju kome predati štafetu. Provodite li “novačenja”?

Nas nekoliko koji nosimo najveći dio obaveza u pripremi konvencije i zbirke priča, sve smo više svjesni kako moramo privući nove, mlade ljude koji će se ne samo uključiti u cijeli proces nego preuzeti i vodeću ulogu. To upravo i radimo i raduje me što ima mlađih ljudi koji su zainteresirani uključiti se i zaista s entuzijazmom odvajaju svoje vrijeme kako bi učestvovali u nečemu od čega nemaju baš nikakvu finansijsku korist. Raditi s takvima mlađim ljudima u pripremi konvencije je uvijek jako dobar osjećaj.

Hrvatski je fandom malen ali poprilično živ. Kako kao udruga gledate na smjer u kojem se fandom i konvencije kreću? Kakva su vam dosadašnja iskustva u suradnji s drugim udrugama?

Možda nisam prava osoba da govorim o današnjim konvencijama jer sam na konvencije išao uglavnom za vrijeme Jugoslavije, tada sam bio student, a sada teško nađem vremena za posjete. Obiđem Interliber pozdravim se sa znancima, i kupim koju knjigu. Činjenica je da je scena živnula, stvari se odvijaju na puno više lokacija nego prije, pojavljuju se novi ljudi i novi autori, i to je jako dobro. Vjerujemo kako smo i mi u Brodu malo doprinijeli takvom razvoju događaja. Znanstvena fantastika, prepostavljam, bi trebala okupljati ljudе širokih pogleda, bez predrasuda i narcisoidnosti, koji su u stanju djelovati sinergijski za dobrobit žanra. Nadajmo se kako će i to biti moguće u budućnosti.

<http://www.marsonikon.com/>

Karin Bogdanić: "Sile de Tansarville"
<http://raenyras.deviantart.com/>

IZGNANI (ULOMAK IZ ROMANA)

Ivana Delač

„I'yanı!“

A'lana se probijala kroz bjesnilo oluje koja je gušila njene povike, izbezumljena ludilom što ju je okruživalo. Nijemi su bljeskovi parali maglom koja je prekrivala Korifax, na trenutke osvjetljavajući siluete Amana i Kalesta čije su ruke vitlale manom u nesmiljenim udarcima. Crni su se oblaci kovitlali nisko nad njenom glavom, stапajući se s maglom u vrtlozima koji su gušili, cijedili snagu iz svakog živog bića na tom prokletom planetu.

A A'lana je trčala, izbjegavajući stijene što su prelijetale oko nje, gejzire čiji su kipući mlazovi izbijali posvuda i kuglaste munje nepredvidljivih smjerova koje su se otimale volji svojih zazivača. Po prvi put u svom postojanju, A'lana je iskreno žalila što nije obraćala više pažnje na l'yanina nastojanja da je pouči korištenju mane u svrhe napada i obrane. Tko je mogao makar pomisliti da će joj te zaboravljene vještine biti tako potrebne? Da će se bojati poput kakvog nižeg oblika života kad ugleda predatora? Kaledinska je prijetnja bila davna, izgubljena u kovitlacima vremena, i nitko nije očekivao ovakav napad, nastavak krvavog rata koji pamte samo najstariji Amani.

Za dlaku je izbjegla dvije blještave kugle i osjetila kako su joj oprljile kosu – *Trebala sam je skratiti*, pomisli odsutno, suluda misao u kaosu kojim je bila okružena. Krici iza nje odali su joj da su hitci pogodili neki cilj – amanski ili kaledinski, nije mogla znati. Nije mogla osjetiti – ništa nije mogla osjetiti, osim straha koji je divljao u njoj.

Nešto je bilo strahovito pogrešno. Ne samo krici ranjenih i umirućih – umirućih, za ime Alara, izgnanih u ništavilo! – ne samo vrludave putanje magičnih napada koji su sukljili posvuda oko nje, okomitog jezera što je maloprije izronilo iz strmih stijena, natjeravši je u bijeg, ili pak razgranatih munja čiji su udari spaljivali Amane koji bi ih s lakoćom preusmjerili da je sve bilo normalno. Ne, nešto je bilo *daista* pogrešno u ovom smrtonosnom kaosu.

„I'yanı!“ činilo joj se da joj glas otječe u ništavilo, ugušen maglom i plamenom što je liznuo stijenu pored koje se zaustavila da ponovo pokuša otvoriti portal. Odskočila je, a njen se vrisak pridružio bolnim urlicima koji su joj sa svih strana dopirali do izmučenih usiju. Haljina joj je gorjela, paleći kožu, i A'lana pokuša stvoriti mlaz vode – no, jedino što joj se našlo u ruci bilo je kamenje oštih bridova.

„Alara mu!“ otelo joj se dok je golim dlanom udarala po zapaljenoj tkanini, ne mareći za bol koju je to nanosilo njenoj ruci. Tek kad joj je bedro obujmio buntovni pramen modre magle, sežući prema njoj iz dubine nedalekog kovitlaca, plamen se ugasio – ostavljajući pak za sobom osjećaj takve hladnoće da je zamalo pala, uvjerenja da joj se nogu pretvorila u ledeni stup. Posegnula je za maglom kako bi je rastjerala, no uzalud – ledeni joj se pramen čvrsto sljubio uz nogu, povlačeći je uporno prema glavnini oblaka. *Progutat će me!*, pomisli u panici, uzaludno pokušavajući raspršiti maglu svim magijama koje je poznavala.

Mana se naprsto *odbijala oblikovati* prema njenim željama. Osjetila je to i maloprije, kad je pokušala otvoriti portal na Alar, samo da bi otkrila da ne može pristupiti kolektivnoj nadsvijesti, da je Elion izobličen kao i sve drugo na tom prokletom planetu, da su Shalinorove linije kojima su doputovali nedostupne.

Pa ipak, morala je pokušati opet. Pustila je ledeni pramen, nekako se zadržavajući na obamrloj nozi, i raširila ruke. Otvaranje portala gospodarici puteva talentiranoj poput nje nikad nije predstavljalo problem – ali sad se tkanje Postojanja opiralo njenim nastojanjima da rascijepi stvarnost i kroz magijsku oluju napiša linije na koje će zakvačiti portal. Sve je bilo izokrenuto, naopako, pogrešno.

Da nam je barem ovaj planet ostao skriven i nepoznat.

“I’yan!” viknula je ponovno, očajnički, i glas joj se opet utopi u zidu magle koji se sve više približavao.

Nestat ću iz Postojanja sama, zastrašujuća joj misao proleti kroz glavu i A’lana zadrhti. Morala je otvoriti portal, kamo god on vodio! Samo da se makne s ovog užasnog mesta, samo da prezivi, da ne nestane u ništavilu...

Ponovno je zaronila u tkivo Postojanja, očajnički tražeći liniju ispisanoj runama s adresom planeta, ali kretnje u sjenama s desne strane privuklo joj pažnju. Netko se hrvalo s olujom, silueta isprepletena s kovitlacom mane i okružena magijskom olujom koja se lomila kroz blokadu magle, isprekidana, neprepoznatljiva, i zastrašujuća. Na trenutak se magla razrijedila dovoljno da bi joj se učinilo da joj je lik zarobljen u vrtlogu mane poznat.

“Li’narise?” šapat joj se ote s usana – a magla se smjesta zgusne, skrivajući ga od njenog pogleda. Osjet hladnoće se iz bedra brzo penjao prema struku, povlačeći sve jače – još par trenutaka i neće se više moći zadržati na mjestu, odvuciće je u kovitlac sve tamnije magle u čijem je središtu čeka neka strahotna sudska.

Odjednom, iza nje prasne, a nešto toplo obujmi joj struk i nogu, otapajući led u koji se već počela pretvarati. Potom je čvrste, poznate ruke stegnu oko struka, okrećući je dok se nije našla licem u lice s onom koju je tako očajnički tražila.

I’yanino je lice bilo čađavo, odjeća mjestimice izgorjela, a plamen joj je odnio i skoro svu kosu, ostavljajući ružne opeketine na tjemenu i lijevom obrazu koje nisu zacjeljivale, što je govorilo da ni I’yanina magija ne radi kako bi trebalo. Pa ipak, oči su joj odlučno sjale, a olakšanje u njima bilo je istovjetno A’laninom.

“I’yan, hvala Postojanju!” usklikne A’lana, stegnuvši ratnicu pred sobom u čvrst zagrljav. “Što se događa?! Ne mogu se teleportirati, ni otvoriti portal, sve je izokrenuto...”

“Znam”, I’yan odvrati smrknoto. “Oluja je pomela i nas i Kaleste, i sve je jača. A’lana, moraš otvoriti portal ili ćemo svi biti izgnani u ništavilo!”

“Pokušala sam, ali ne mogu doseći nijednu Shalinorovu liniju...”

“A’lana, moraš!” I’yanine su joj ruke čvrsto stegnule ramena. Nešto je iza njih eksplodiralo i obje su se hitro sagnule kad je iznad njih preletjela užarena stijena. Tamnomodra se

magla pak sprijeda približavala sve brže. "Makar na nižu Razinu!"

"Kako ćemo preživjeti na nižim Razinama?!" A'lana vrisne očajnički, boreći se protiv histerije koja je prijetila nadvladati ono malo zdravog razuma što joj je preostalo. No, nisu imale izbora – podivljali planet Korifax je prijetio da će ih zdrobiti, pretvoriti u prah i ništavilo ne maknu li se s njega. Stoga duboko udahne i sklopi oči, kako je užas koji ih je okruživao ne bi toliko ometao. Krikove nije mogla isključiti – ali bilo je lakše tražiti Shalinorove linije iza sklopljenih vjeđa.

Elione, mislila je dok se pokušavala spojiti s kolektivnom nadsvijesti, daj mi barem nešto...

Elion je bio fragmentiran, ispunjen kaosom koji je u njega dopirao iz svih Amana zarobljenih u borbi protiv oluje, a kontakt je bio tako isprekidan da se bilo skoro nemoguće snaći u djelićima izokrenutih, besmislenih informacija – ali, napokon je uspjela pronaći tanku, krhku Shalinoruovu liniju, iskrzanu manom koja je divljala oko njih. Rune kojima je bila ispisana jedva su se vidjele, a kombinacija je A'lani bila sasvim nepoznata. I prije no što se dospjela zapitati kakva ih sudsudina čeka na nepoznatom planetu tako niske Razine, već je glasno čitala runski zaziv:

"Hagalaz Sowilo Fehu Wunjo Tiwaz Mannaz Hagalaz!"

Na tu zapovijed, mana sune kroz A'lanine prste, opirući se oluji, trzajući se u borbi protiv gustih zidova magle. Dvaput joj je skoro iskliznula, pobegla u kaos – oba je puta A'lana uspjela zadržati kontrolu nad njom, iako ne bez ogromnog napora. Vjerojatno dijelom zahvaljujući i l'yaninim rukama koje su je pridržavale, uzemljujući je, dajući joj čvrstinu i stabilnost.

Nakon par mučnih trenutaka dugih poput vječnosti, magla se pred njima rascijepila, otjerana silinom mane uspješno zakvačene na liniju. Ulaz u blještavi rascjep u stvarnosti počeo se širiti pred njima i kad je dosegao dovoljnu veličinu da se kroz njega može proći, A'lanine ruke mlijetavo padnu i ona zatetura, iscrpljena naporom kakav nikad dotad nijedan portal nije zahtijevao od nje.

"Bravo", promrmlja je l'yan, čvrsto je pridržavajući. "Požurimo, dok se ne zatvori."

A'lana se osvrne – portal je rastjerao dovoljno magle da bi mogla vidjeti udaljene prilike – Amana ili Kalesta, nije mogla biti sigurna – kako hrle prema njenom blještavom izlazu s Korifaxa. No, nije mogla dugo razmišljati o tome jesu li teturavi energetici koji su se približavali prijatelji ili neprijatelji - l'yanu ju je nježno, ali nestrpljivo, vukla prema portalu. "l'yanu", dahne, previše izmorena da bi mogla nadglasavati buku bitke i vrištanja, "neće biti dobro."

l'yan zatrese glavom.

"Hoće", odvrati odlučno. "Kamo god da idemo, ne može biti gore od ovoga."

"Ne znam", nešto nalik histeričnom smijehu otme se A'lani s usana. "Ne znam kamo vodi portal... Razina je jako niska, ali planet mi je... nepoznat."

Čak i u bjesnilu magijske oluje kakvu nitko od njih dotad nije doživio, nakon tko zna koliko Kalesta koje je izgnala iz Postojanja u bezočnoj bitci, l'yanine su se oči zabrinuto stisnule. No, nije dospjela odgovoriti, jer se pramen modre magle poput biča zalijepio za njenu nogu, odvlačeći je od portala i A'lane.

Mlada gospodarica puteva krikne, posežući rukama za ratnicom čiji su dlanovi već bljuvali kuglaste munje prema magli.

“Ne čekaj me!” vikne l'yanu dok je magla oko njene noge siktala. “U portal, A'lana, odmah!”

“Ne mogu te ostaviti ovdje!”

“Misliš da će te pustiti samu u nepoznato? Dolazim za tobom, ne brini”, pramen oko l'yanine noge se stanjio, ali drugi je već stizao iz tamnomodrog kovitlaca. A pristizali su i drugi – Amani ili Kaledi, još nije bilo moguće reći. “A'lana, to je zapovijed. Ulazi u portal!”

Na trenutak, l'yanu okrene glavu i A'lanin se uplašeni pogled susretne s njenim, sjajnim i čvrstim. A potom kuglaste munje prestanu izlijetati iz l'yaninih ruku i ona snažno gurne gospodaricu puteva u blistavu, toplu sigurnost Shalinorove linije.

“Što je ovo? Zašto ne mogu pomaknuti ruku?! Oduzelo me, Isuse, ne mogu se pomaknuti!”

“Smiri se. Opusti se. Neću ti ništa.”

“Što mi se događa?”

“Opusti se, dozvoli da ja preuzmem. Ovo nije baš, znaš, egzaktna znanost... Tako se kaže, zar ne?”

“Što nije egzaktna znanost?”

“Pa ovo... preuzimanje tijela.”

“Preuzimanje tijela?”

Prvo je došla nesnosna bol. Potom, čudnovat osjećaj težine... tjelesnosti. Um je vrštao, u panici od nemogućnosti kontroliranja vlastitog tijela, i A'lani je trebalo vremena da biču koje joj se svim silama opiralo oduzme voljno upravljanje tijelom. Kad je to uspjela, utišavši napokon prosvjede vlasnice, s mukom je otvorila oči.

Svijet je bio drukčiji. Oštih kontura, tvrd već na prvi pogled, statican i krut. Treptala je, pokušavajući naći smisao u velikim, izrezbarenim kutijama koje su joj se pružale u vidnom polju, oslonjene o bijeli zid. Spremanje odjeće, javi se misao praćena s par sjećanja bića koje je zaposjela.

Tijelo je bilo prekriveno toplom, debelom tkaninom i A'lana je na tome bila zahvalna – osjet na dijelovima tijela koji su bili izloženi, poput lica i noge koja je provirivala ispod ruba deke, odavao je da je u prostoriji prohladno. Polako, izvukla je desnu ruku, isprobavajući temperaturu zraka, pa ga bezuspješno pokušala zagrijati, a potom prinijela ruku očima

kako bi je pomnije promotrlila. Pet vitkih prstiju, na trima tanki prstenovi od sjajne kovine – srebro, proleti hitro objašnjenje. Koža je djelovala mlado i zdravo, koliko je A'lana mogla procijeniti, a sitne, nježne dlačice na podlaktici činile su joj se toliko neobičnima da je zurila u njih dobrih nekoliko minuta. Do tada je već dobro ovladala voljnim kretnjama, a i um domaćinke se umorio od blokiranja njene volje, pa su informacije tekle nešto slobodnije, dajući nazine stvarima koje su je okruživale.

“Zemlja!” zapanjeno promrmlja nepoznatim glasom. “Na Zemlji sam. Za ime Alara!”

S tom informacijom, došlo je i ime ljudskog bića koje je zaposjela - Nikolina. I dob – dvadeset dvije zemaljske godine. Nikolinin je um zapanjeno šutio, uvjeren da sanja.

A'lana se pridigne, iskušavajući tijelo u kojem se nalazila. Bilo je čudno, nekako čvrsto i manje fluidno, nepromjenjivo, kao da je zatočena u... Nikolinin um je nudio pojmove “kavez”, “kutija”, “kamen”, ali svi su oni za Amanku imali malo značenja. Na višim Razinama nisu postojala ograničenja ovakve vrste, i namrštila se uspravljujući se na svoje nove krute, isuviše materijalne noge.

Duboko je udahnula neobične mirise koji su je okruživali. Dotaknula je drugu ruku, nogu, trbuš, pa dugu svjetlu kosu, koju nije mogla natjerati da promijeni boju ili slobodno leluja zrakom. Za to je potreban vjetar, šapne ustrašeno domaćinka iz dubine uma, ili voda.

“Za ime Alara, kako postojite ovako... materijalni?” čudila se A'lana opipavajući sve oko sebe. Deka je bila meka na dodir, i čupava, a rub ležaja tvrd i odjeknuo je kad je kucnula po njemu.

“Što... što si ti?”

“Amanka”, odgovorila je Nikolini odsutno, zureći u nožne prste kad su dotakli hladni pod. Odnekud je dopirala neobična buka koju su sjećanja njene domaćinke definirala kao “promet”. Pažnja joj je vrludala s jednog podražaja na drugi, preplavljena tolikom količinom drukčijeg u ovom čudnovatom svijetu. “Ne mogu vjerovati da sam dospjela na Zemlju!”

“Amanka, što je to? Kao neki... duh? Jesam li ja sad... ajme... zaposjednuta, kao u filmovima?”

Filmovi. Pomične slike kakve su ljudi prikazivali jedni drugima, uz pomoć nekakvih uređaja. I duhovi, bestjelesna bića koja su, sudeći po Nikolininim sjećanjima, nekad bila jedva vidljiva, a nekad izgledala poput bijelih mrlja... plahti?

“Zaposjednuta si, ali ja nisam duh.”

“Nego što? Nekakav demon ili anđeo?”

“Ah, da, tvoja vrsta nas je nekoć tako nazivala. Ako ti je tako lakše shvatiti, možeš vjerovati da sam anđeo. Kallesti bi bili demoni, onda. Da, moglo bi se tako reći.”

Zatečena tišina A'lani je dobro došla da povuče više informacija iz uma svoje domaćinke. Svijet je počeo polako sjedati na svoje mjesto, a predmeti i pojmovi dobivati imena. Domaćinka je bila studentica nečeg zvanog psihologija, a dio Zemlje u kojem su se nalazile

nosio je ime Hrvatska. Točnije, Zagreb.

“Zašto si zaposjela baš mene?”

“Bit će da sam po izlasku iz portala prvo naletjela na ovo tijelo.”

“Ali... zašto? I kakvog to portala?”

A'lana uzdahne – čak je i uzdah bio drukčiji u ljudskom tijelu. Amanska mentalna kontrola je bila daleko jača od ljudske, naravno da Nikolini nije ništa bilo jasno – iako je gledala kroz svoje oči zajedno s A'lanom, u vezi bića koje joj je oduzelo kontrolu nad tijelom je tapkala u potpunom mraku.

No, A'lana nije sad mogla objašnjavati svoj dolazak i cijelu situaciju biću nižem od nje. Morala se sabrati, pronaći ostale – pronaći *l'yani* – i otići sa sušne, siromašne kolijevke svoje vrste. Stoga potisne Nikolinu u najdublje predjеле njenog uma, ne obazirući se na slabašne ljudske proteste dok nisu sasvim utihнуli. Ljudska je djevojka sad bila potpuno u tami, bez osjetila i svjesnosti o tome što se s njenim tijelom zbiva – ostavivši tako A'lani potpuni mir i samoću da se koncentrira na ono što je doista bilo bitno.

Unatoč svim naporima, jedva je osjećala slabašne tragove mane, daleko pre malo za otvaranje portala. Odjednom je prostrijeli zastrašujuća spoznaja – svijet ovako siromašan manom neće biti lako napustiti. A energetska bića poput Amana nisu bila stvorena za dugotrajan boravak u takvim uvjetima.

Morala je pronaći druge Amane koji su slijedili njen portal na Zemlju.

“Gdje su Amani, tu je i Elion”, promrmlja, pa se usredotoči na spajanje na kolektivnu nadsvijest koja ih je na višim Razinama sve povezivala – a sudeći po svemu što je znala o nižim Razinama, ovdje se trebala formirati automatski kako bi Amanima na Zemlji omogućila da podijele svoja znanja i iskustva.

A'lana sklopi oči, koncentrirajući se na onaj jedinstveni osjećaj uranjanja u kolektivnu nadsvijest i sjedinjavanja s drugim Amanima. No, umjesto da je preplavi, taj se osjećaj nije pojavljivao. Mrštila se, napregnutih ljudskih mišića, a krhko je tijelo počelo boljeti, ukočeno u nepomičnom položaju. Trebalо joj je mnogo truda – i više vremena no ikad – da bi njena mentalna potraga urodila bar nekim plodom.

Bila je potpuno odsječena od matičnog Eliona. Sviesti Amana s viših Razina bile su joj sasvim nedostupne – ali, uspjela je osjetiti nekoliko amanskih umova na Zemlji. Bilo je to daleko pre malo da bi se formirala prava kolektivna nadsvijest – nije mogla doznati ni njihova imena, ni lokaciju, jer su sve informacije bile mutne i nejasne – ali pružalo je nadu. Posebno jer joj se činilo da jedan od tih tragova podsjeća na *l'yani*.

Nastavak slijedi u romanu “Izgnani”

O romanu:

Nekoć davno, ljudi su ih nazivali bogovima, anđelima, duhovima. Zemlju je zamalo uništilo

njihov vjekovni rat, a ljudska je vrsta odahnula kad su napustili ovaj planet i svoje bitke prenijeli na više razine Postojanja. Na Zemlji zaboravljeni, Amani i Kalesti su sklopili krhkak mir koji je trajao tisućama godina, sve do strahovitog krvoprolića na planetu Korifaxu.

A sad se grupa Amana vratila na Zemlju, u nesretnom izbjeglištvu zaposjedajući svojim energetskim bićima ljudska tijela. U utrci s vremenom u kojoj su ulozi njihovi životi, Amani će biti prisiljeni na suradnju sa svojim ljudskim domaćinima kako bi pronašli načine za prikupljanje energije nužne za povratak kući. I sve to u svijetu koji im je stran i ispunjen ograničenjima, među ljudima koje Amani smatraju nižim bićima – a čija im je pomoć sad tako potrebna!

K tome, čini se da nisu jedini izbjeglice na Zemlji. Jesu li ih Kalesti slijedili, ili je posrijedi neka daleko opasnija prijetnja? Hoće li njihov rat ponovo potresti Zemlju? I kakvu će žrtvu zahtijevati mir?

Jedno je sigurno – više nikad ništa neće biti isto.

„Izgnani“ je roman nastao prema motivima pervazivnog larpa „Izgon“ održanog 2013.g. (<http://izgon.crolarper.com/>), koji izlazi do kraja 2015. godine u nakladi Hangara 7. Ulomak koji ste upravo pročitali dio je radne verzije romana te ne mora nužno biti identičan tekstu koji ćete čitati u samom romanu.

Stela Petlevski (11 godina)

STAR WARS OSMOSMJERKA

Andrina Pušić

Pronađite u osmosmjerici sve pojmove s popisa. Nezaokružena slova čitana vodoravnim redom dat će poznati Star Wars citat!

ABRAMS	EWOKS	LEIA	R2D2
ANAKIN	GALAKSIJA	LUKE	RATOVI ZVIJEZDA
BOBA FETT	HAN SOLO	MILLENIUM FALCON	SARLACC
C3PO	JABBA THE HUTT	NABOO	SILA SE DIŽE
CHEWBACCA	JAR JAR BINKS	NADA	SITH
DAGOBAH	JAWA	OBI-WAN	TATOOINE
DARTH VADER	KLON	PADME AMIDALA	X-WING
DOOKU	KRSTARICA	PALPATINE	YAVIN
DROIDI	LANDO	POBUNA	YODA
ENDOR	LUCAS	POVRATAK JEDIJA	

Mislav Tomasinjak: "Roma"

<http://mislavtomasinjak.blogspot.hr/>

Dale